



MACHU PICCHU

RADOVAN DOMAGOJ DEVLIĆ

Ogranak Matice hrvatske Bizovac i Mentor d.o.o.
Bizovac/Zagreb, veljače 2009.



Kazalo

- 7 Vjekoslav Đaniš: MACHU PICCHU
ili serijal koji se odmata
9 Darko Macan: NEVIDLJIVO MAJSTORSTVO PRIPOVIJEDANJA
(Ili: Machu Picchu Radovana Devlića)

15 Macchu Picchu

- 17 Macchu Picchu
39 Harban
61 Helvetikon
81 Smrt u Veneciji
105 Libikon
127 Libikon 2
149 Gautamin kraj
171 Tibita
193 Krakow
215 Krakow 904

237 Dodatak prvi
Nedovršena epizoda Armagedon

255 Dodatak drugi
Jedan mogući Armagedon
258 Darko Macan: Jedan mogući Armagedon

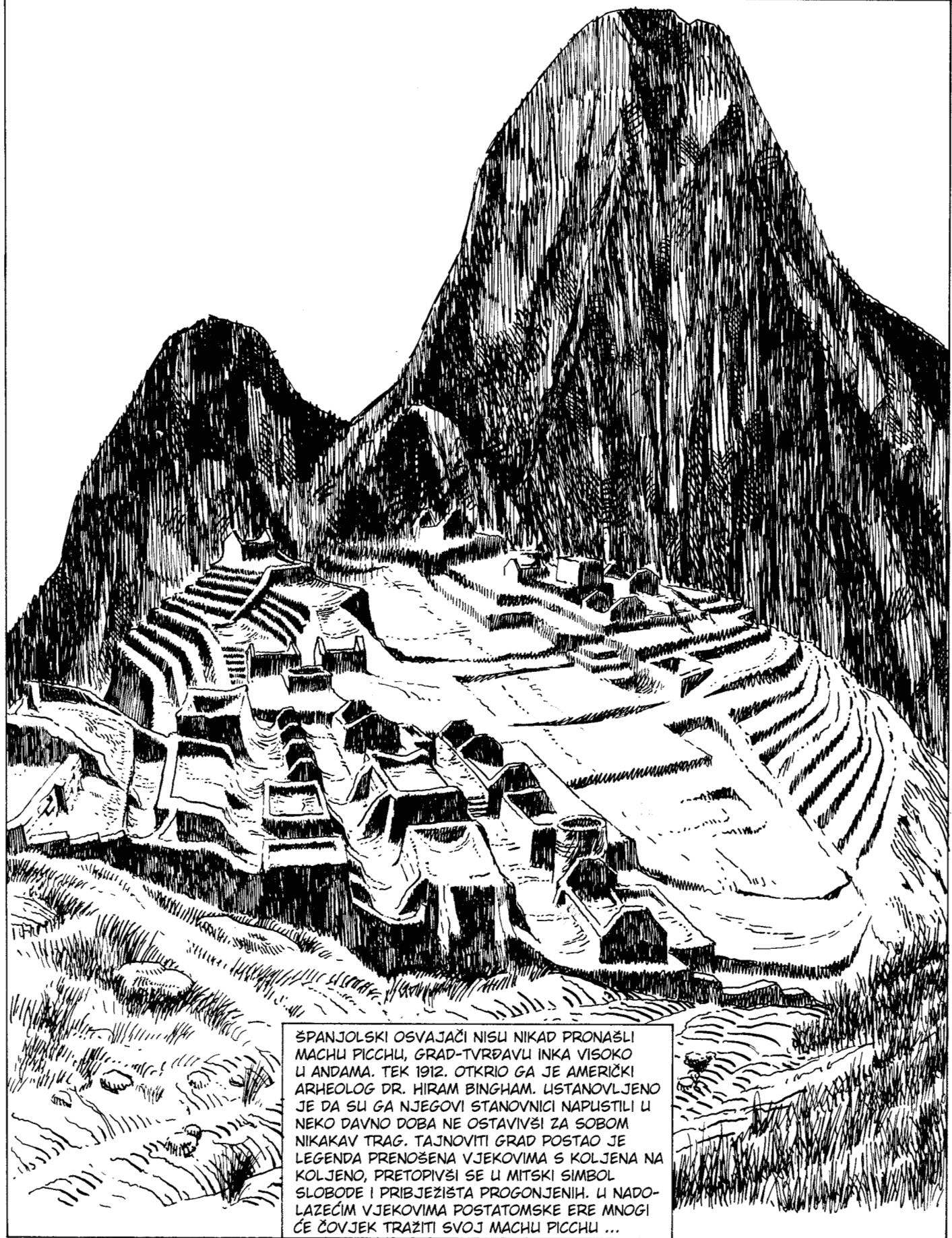
269 Dodatak treći
270 Igor Kordej: Inficiran Devlićem



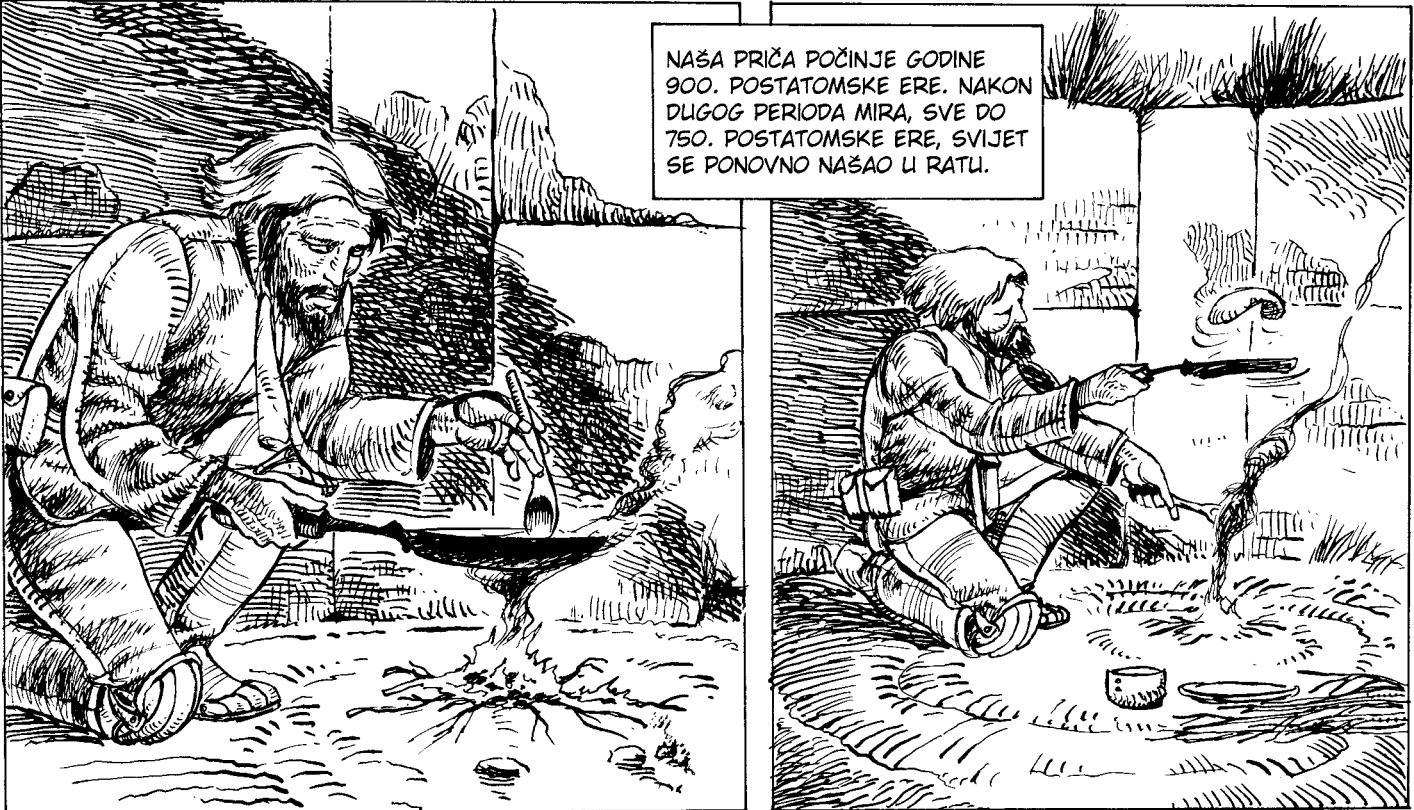
MACHU PICCHU



Macchu Picchu

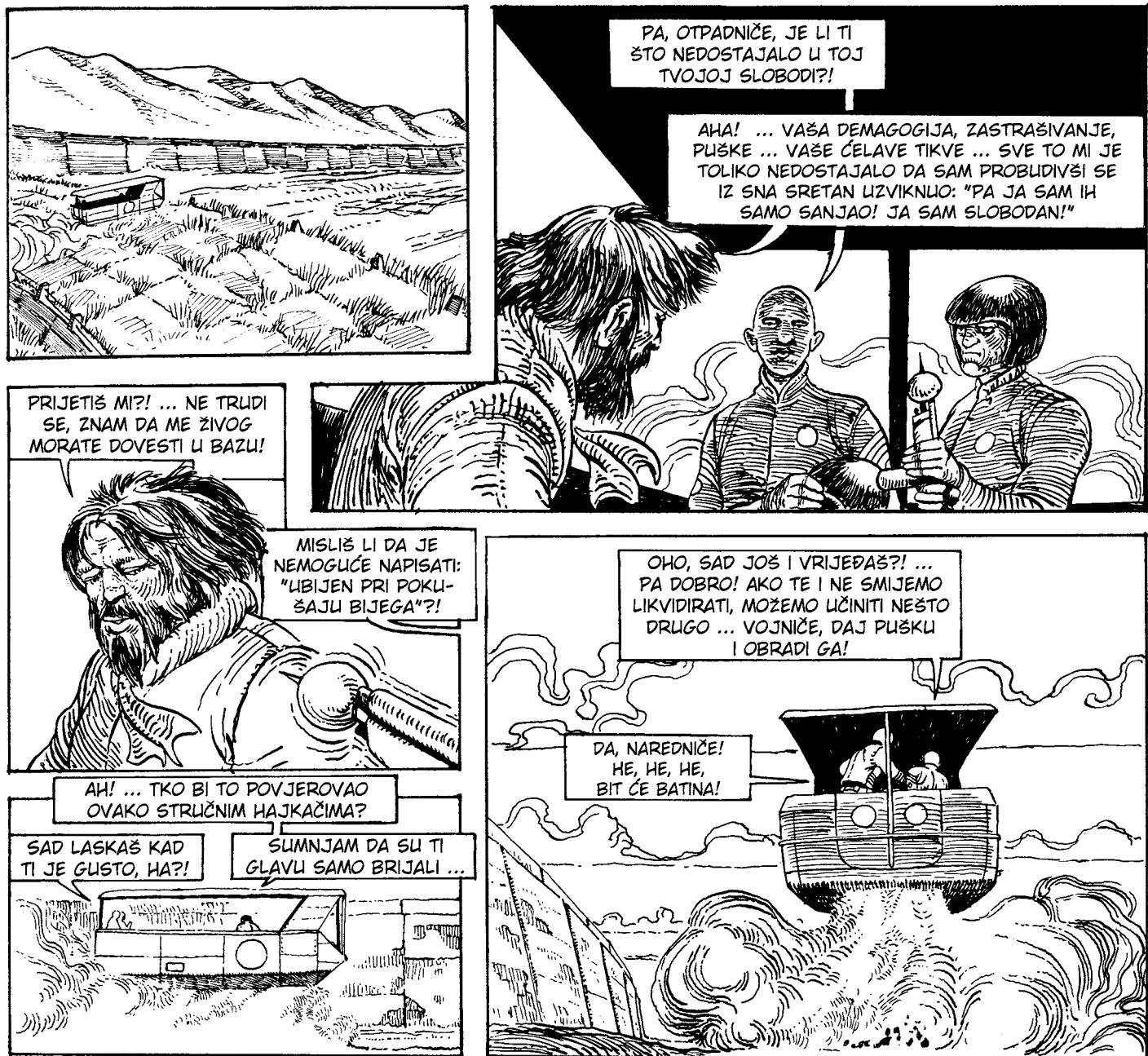
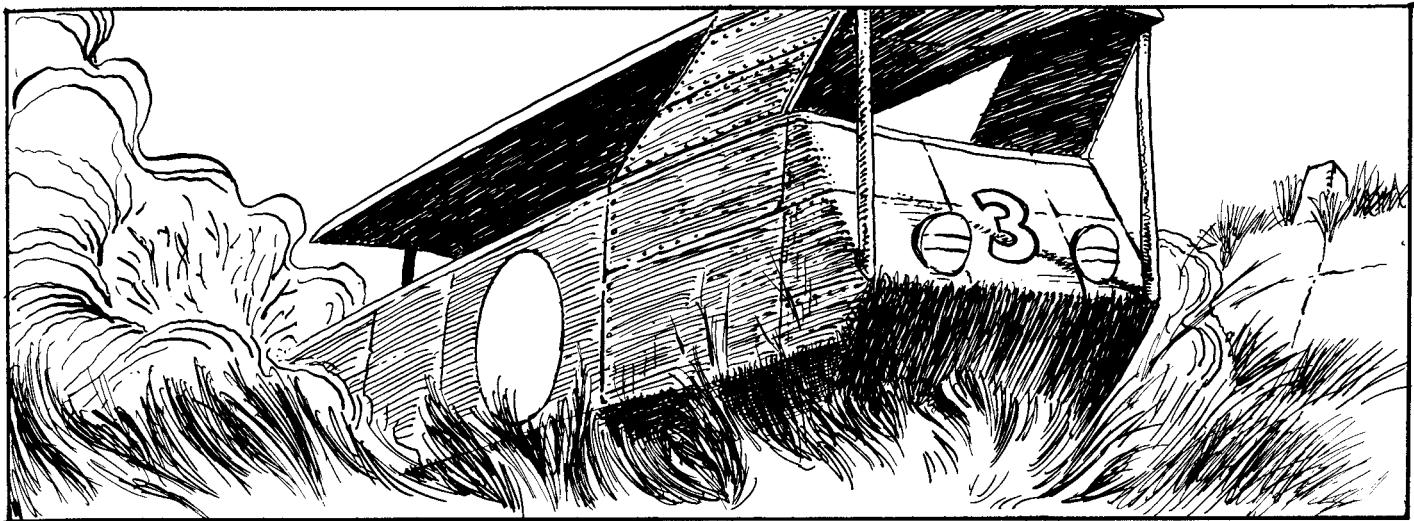


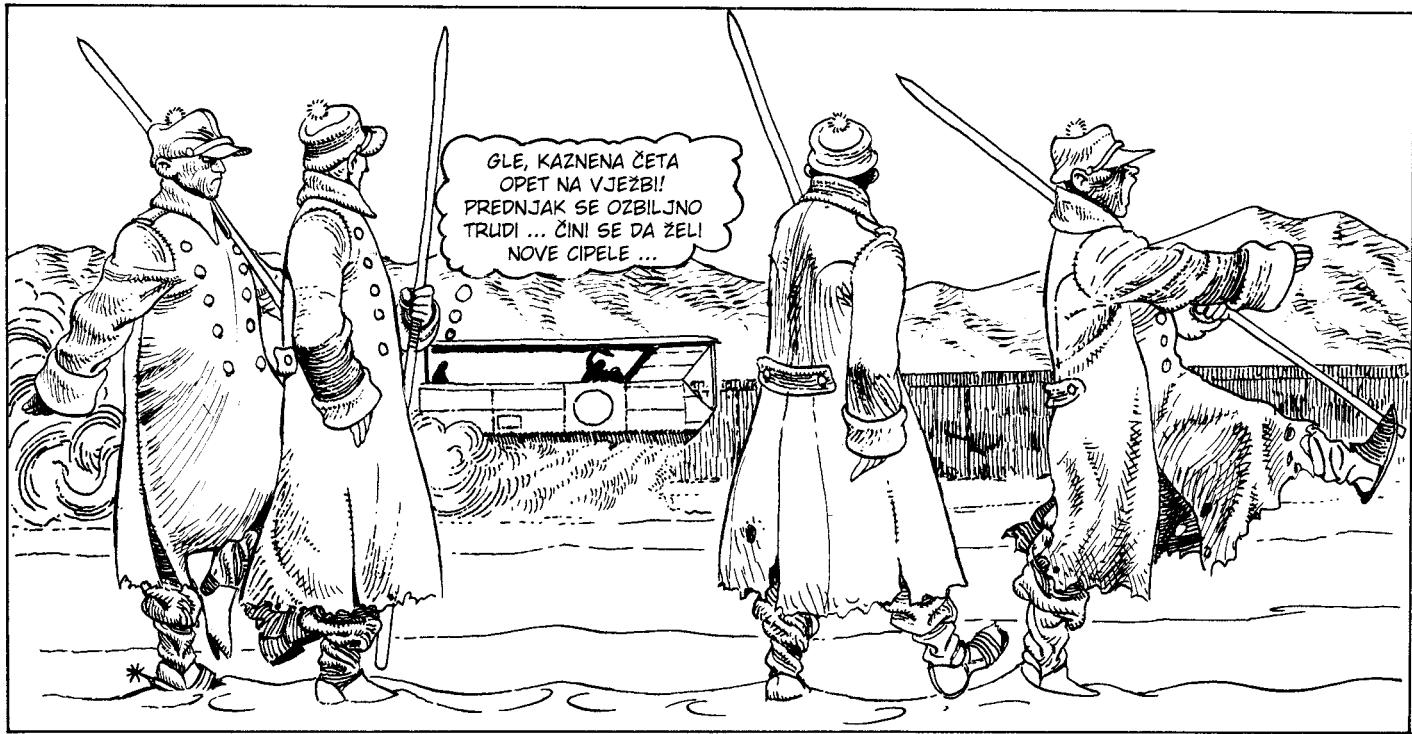
ŠPANJOLSKI OSVAJAČI NISU NIKAD PRONAŠLI MACHU PICCHU, GRAD-TVRDAVLJU INKA VISOKO U ANDAMA. TEK 1912. OTKRIO GA JE AMERIČKI ARHEOLOG DR. HIRAM BINGHAM. USTANOVljeno je da su ga njegovi stanovnici napustili u neko davno doba ne ostavivši za sobom nikakav trag. Tajnoviti grad postao je legenda prenošena vjekovima s koljena na koljeno, pretopivši se u mitski simbol slobode i pribježišta progonjenih. U nadlažećim vjekovima postatomsko ere mnogi će čovjek tražiti svoj Machu Picchu ...



NAŠA PRIČA POČINJE GODINE 900. POSTATOMSKE ERE. NAKON
DLIGOG PERIODA MIRA, SVE DO
750. POSTATOMSKE ERE, SVIJET
SE PONOVNO NAŠAO U RATU.





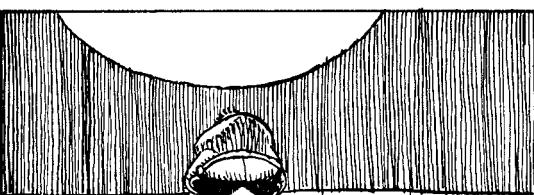




HM, HM ... SLUĐEĆI PO HLAČAMA,
OVAJ MOMAKIMA SVOJE
VLASTITE MODNE ZAKONITOSTI!

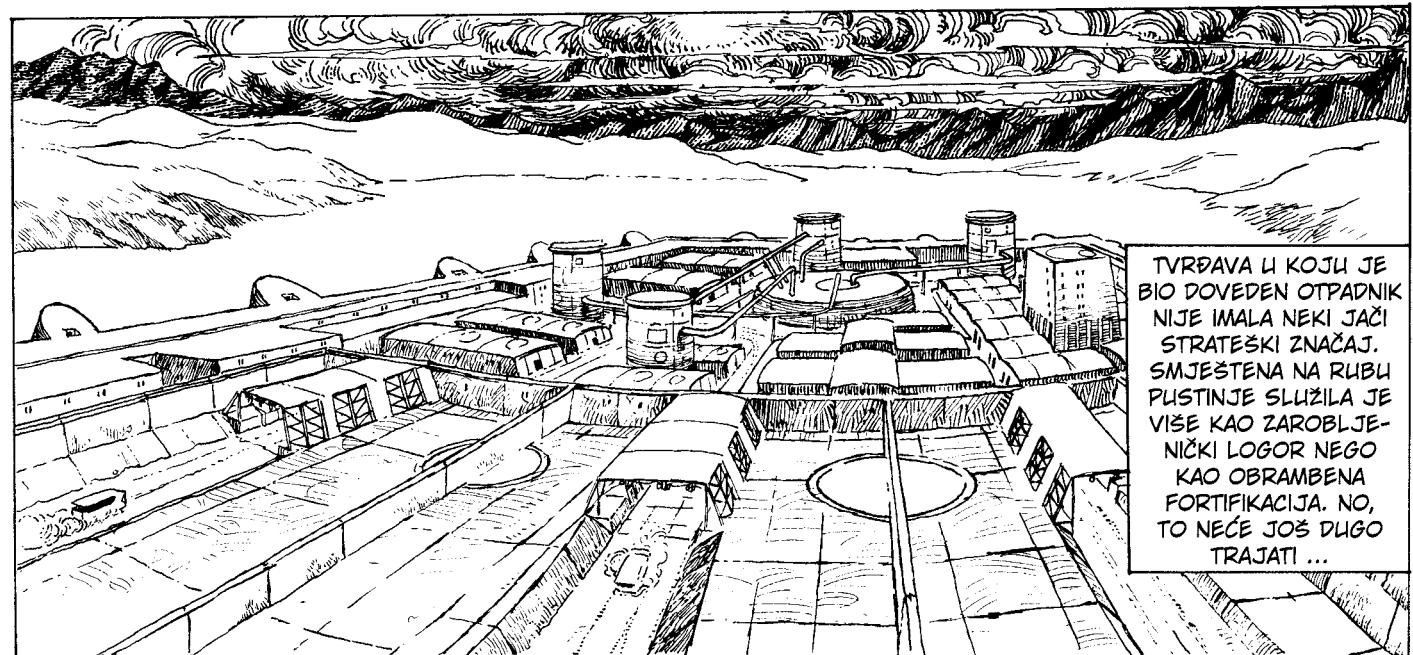
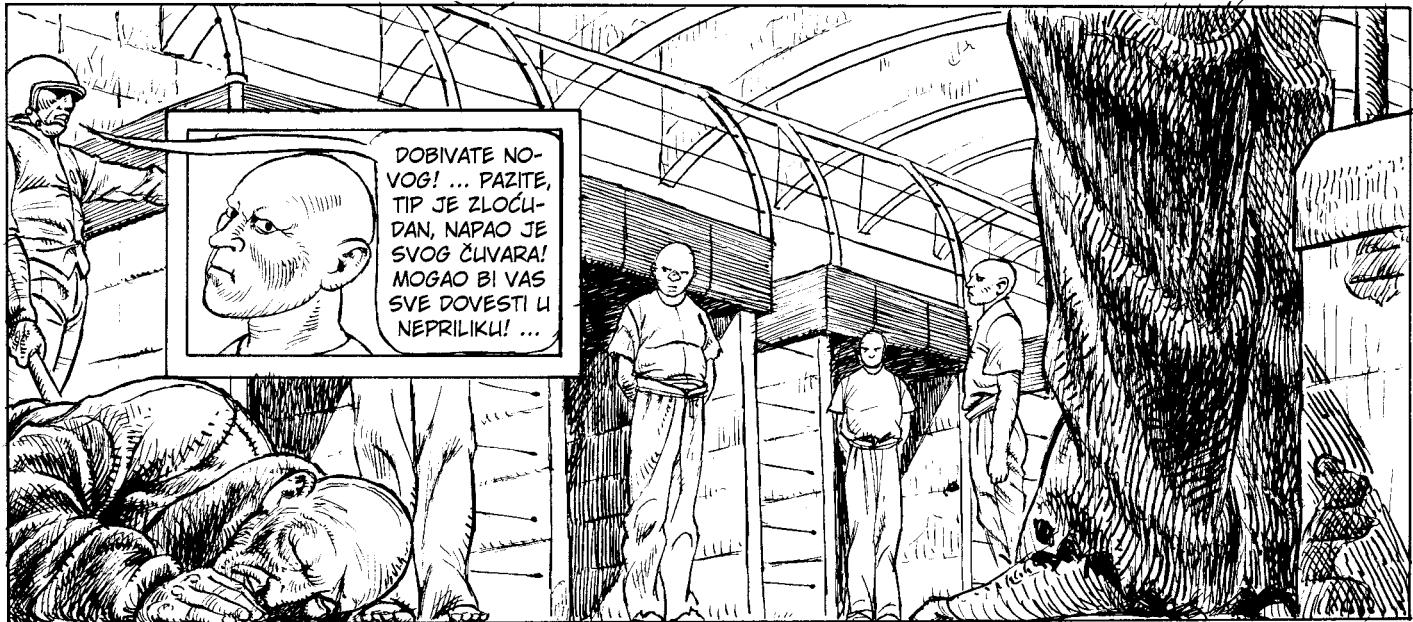
NE LUPETAJ, UŠKO.
I DAJ MI TE KRPE
DA VEĆ JEDNOM
ZAVRŠIM S NJIM!

DOBRO, DOBRO ... SAMO
BEZ UZRUJAVANJA! ... VEĆ
SAM IH PRIPREMO. HAJDE,
MOMČE, ODILEVAV SE!

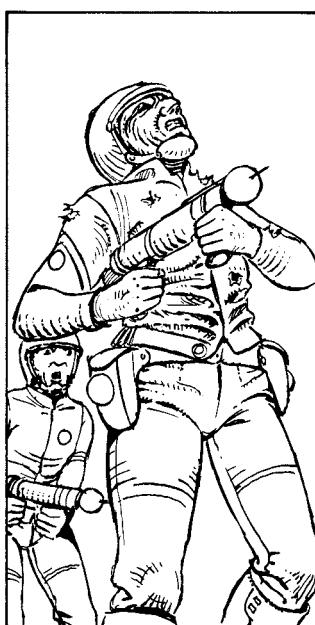
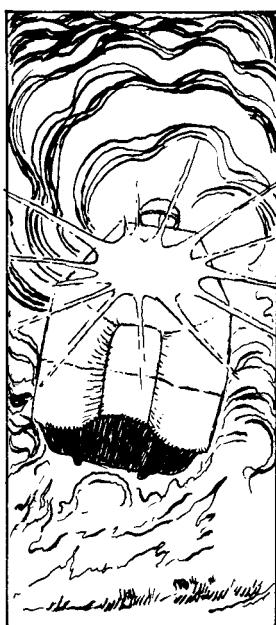
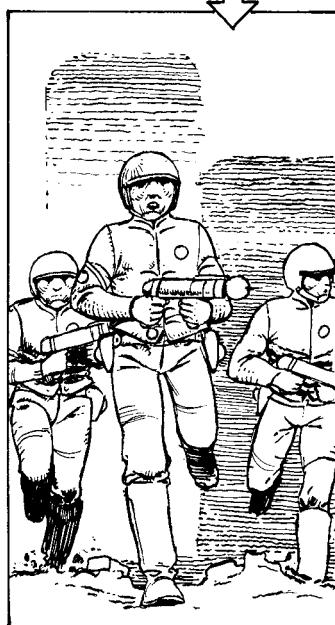
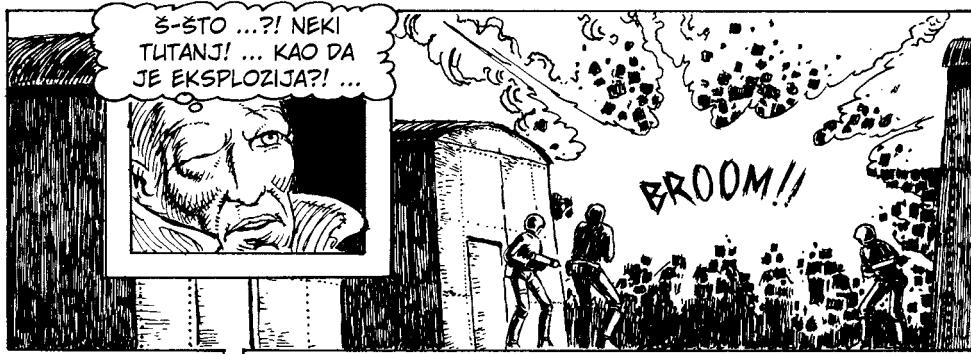
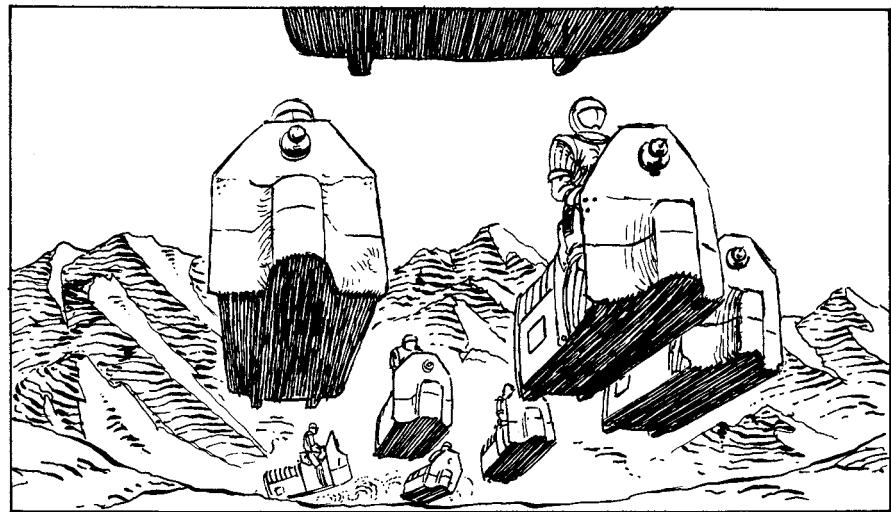
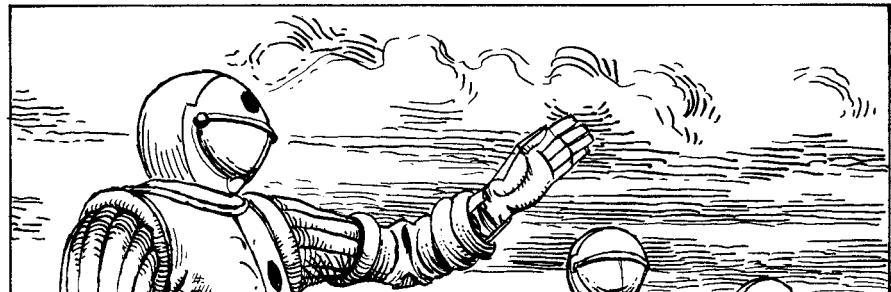
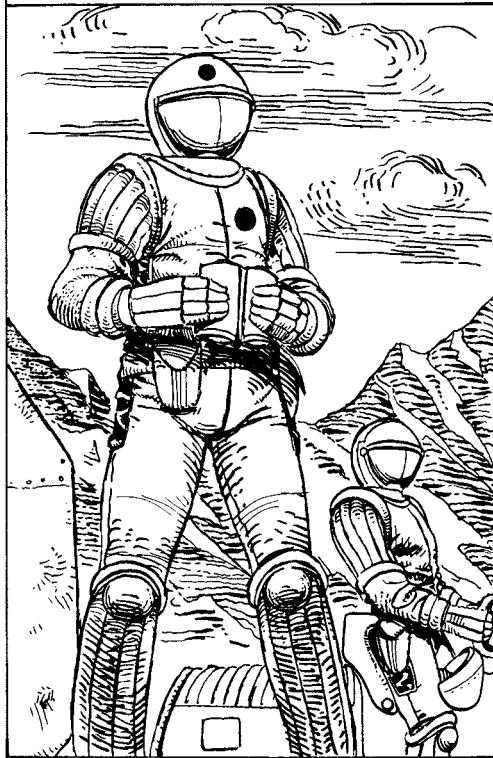


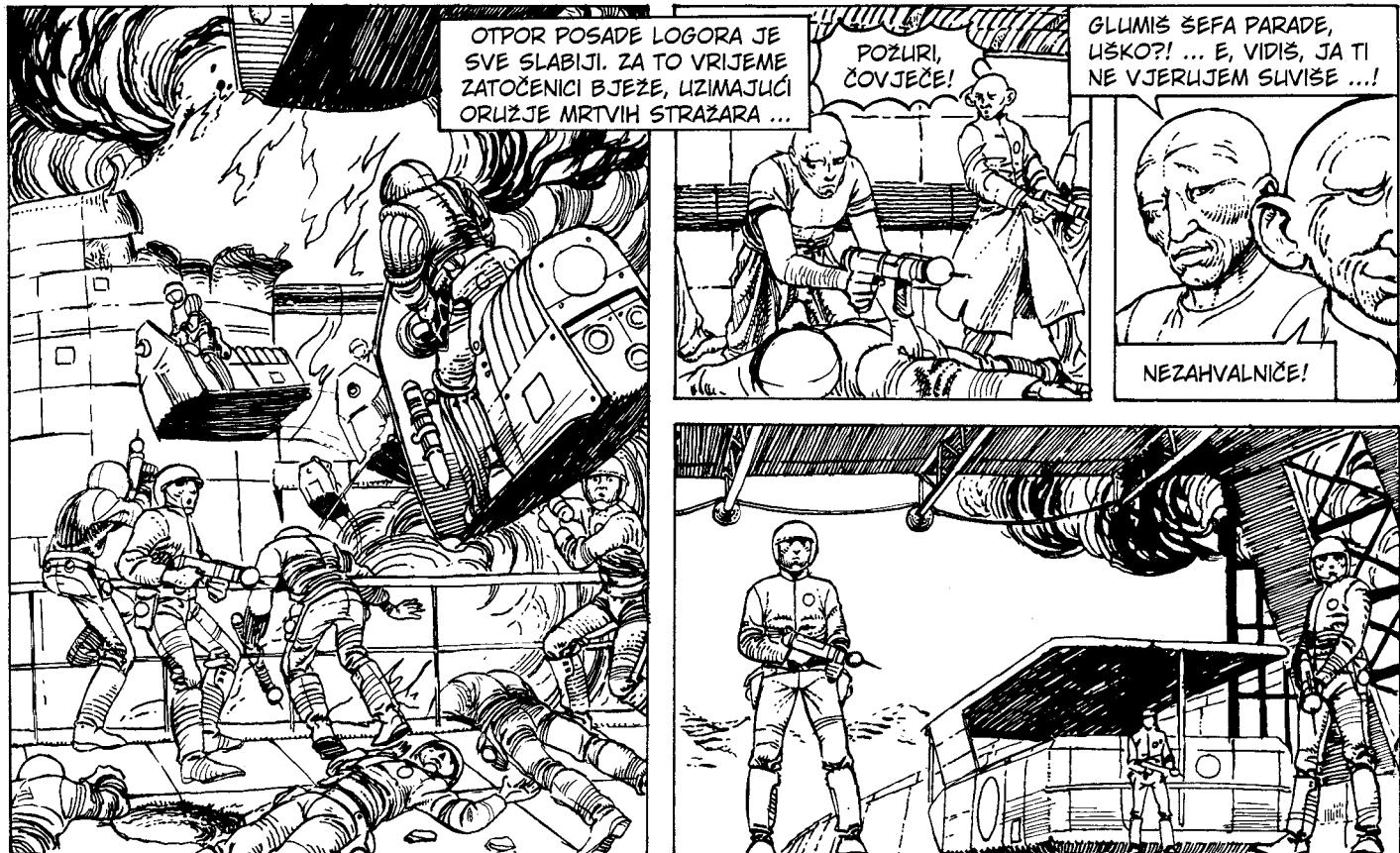
MISLIŠ DA SI DUHOVIT,
TI ... TI POGLAVICO
SVIH KRETENA!? ...
EVO TI!





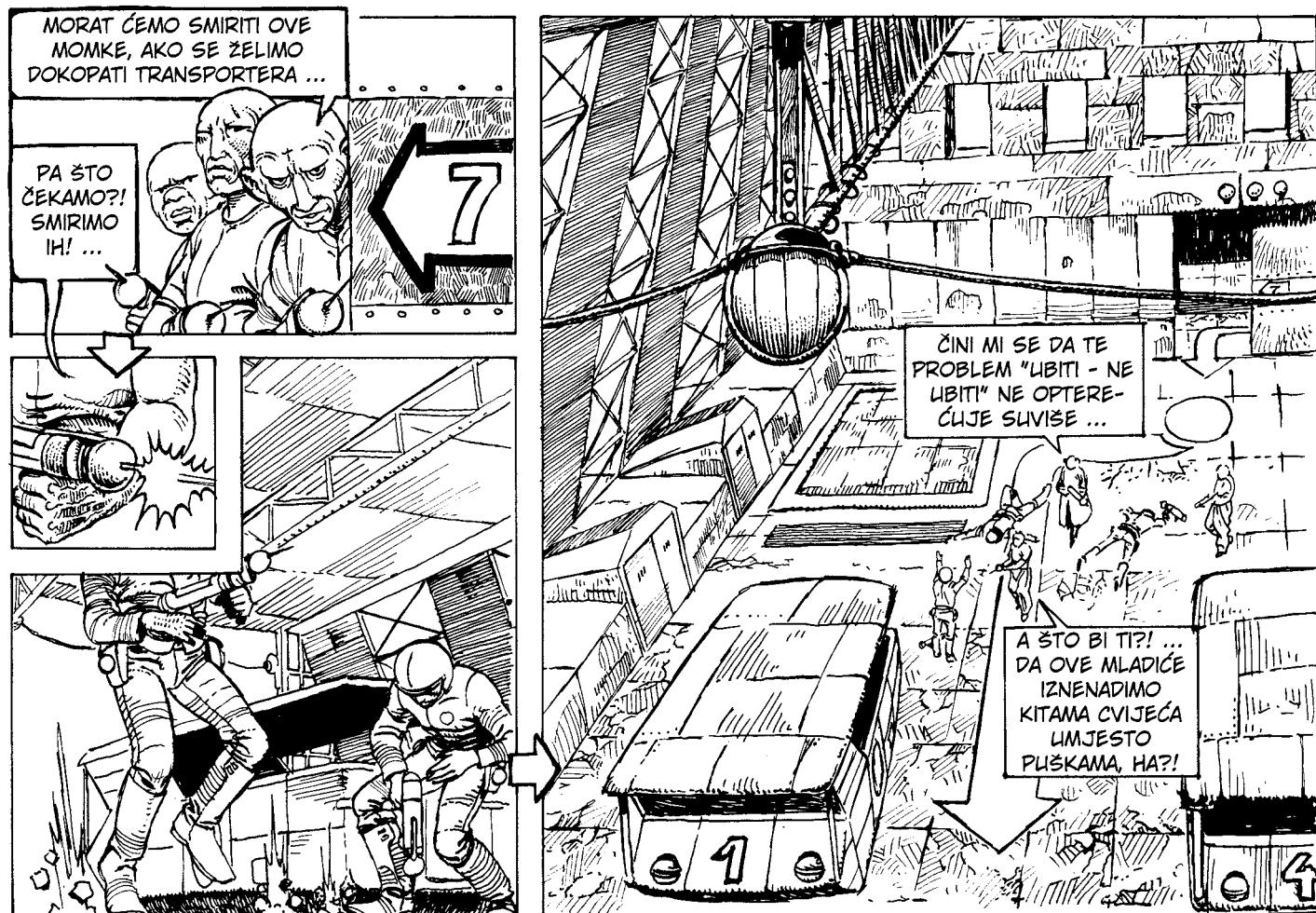
... JER JE U MEDUVREMENIU NETKO VEĆ PAŽLJIVO MOTRIO NA USNULI LOGOR ...



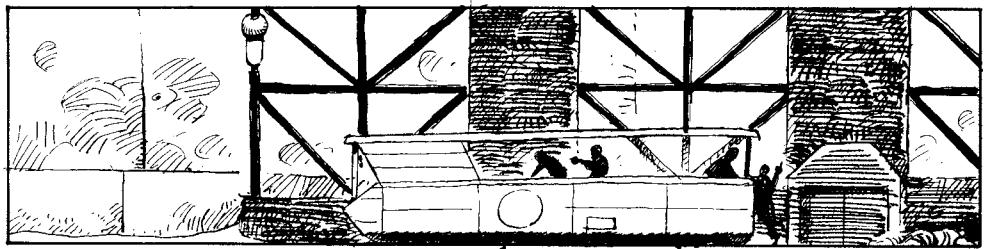


GLUMIŠ ŠEFA PARADE,
LIŠKO?! ... E, VIDIS, JA TI
NE VJERUJEM SLVIŠE ...!

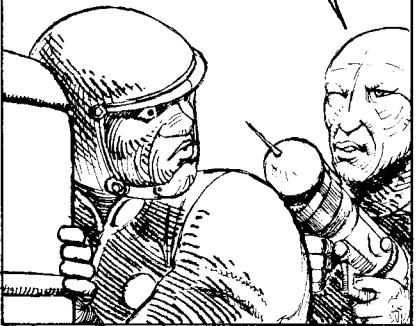
NEZAHVALNICE!



BUDEM LI ZADOVOLJAN TVOJOM
VOŽNJOM, RAZMISLIT ĆU O TVOJIM
ŽIVOTNIM PERSPEKTIVAMA ...!
HAJDE, NAPRIJED!

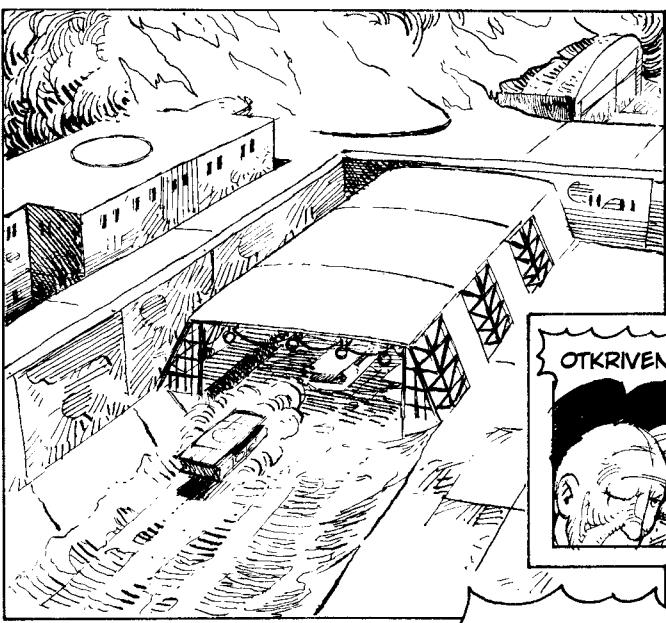


POLAZIMO! ...
LJUDI, TO JE VEĆ POLA
SLOBODE! ...



TO ... TO NISU NAŠI ČLU-
VARI ... TO SU NAPADAČI!

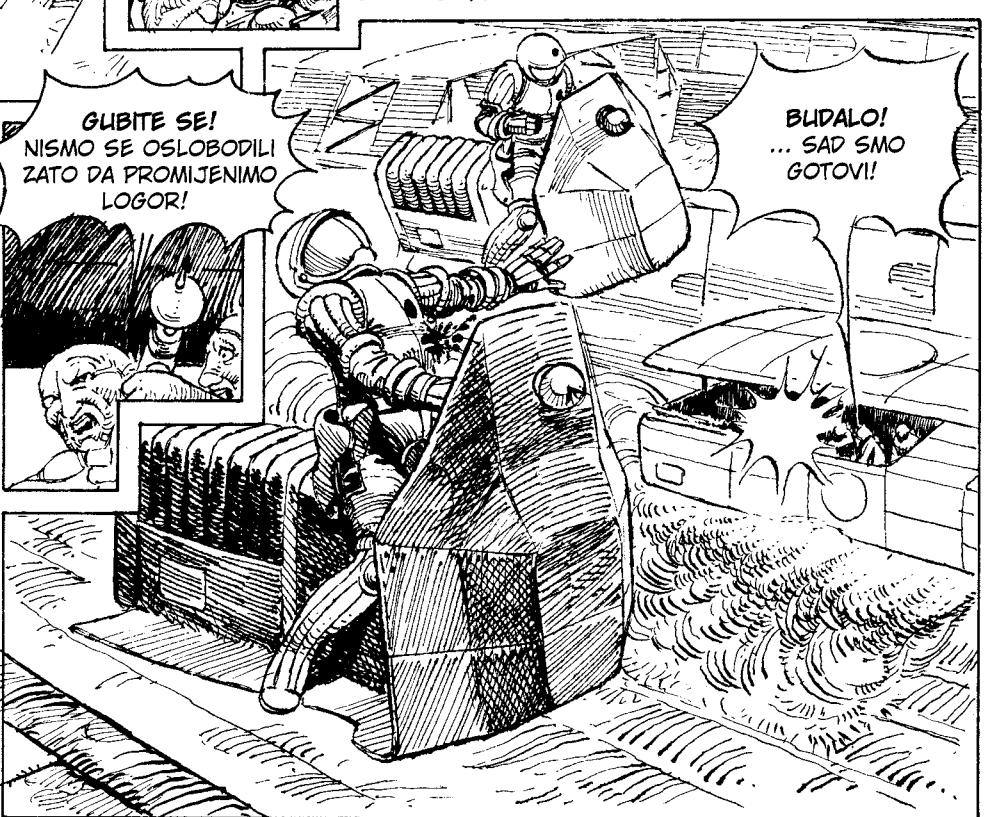
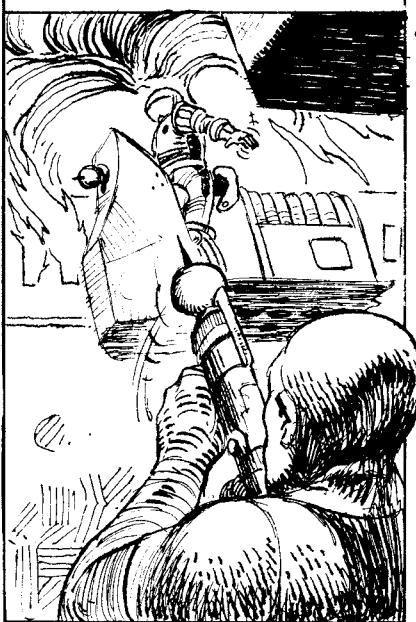
OTKRIVENI SMO!!

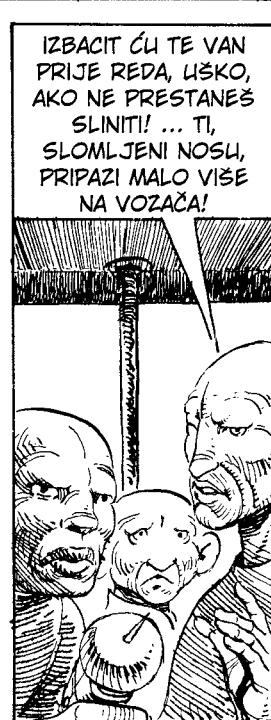
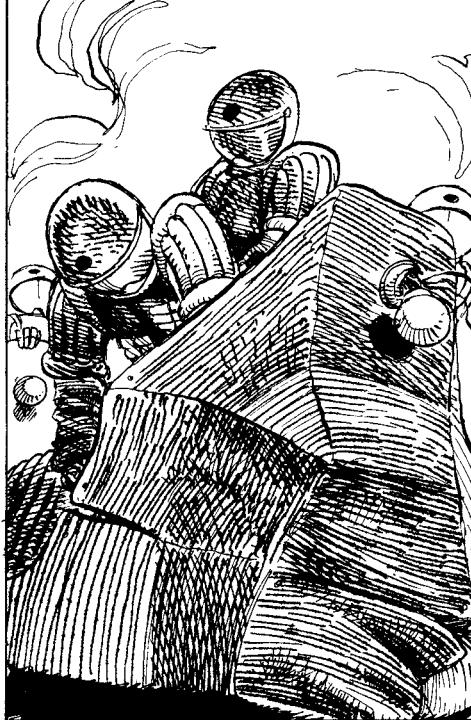
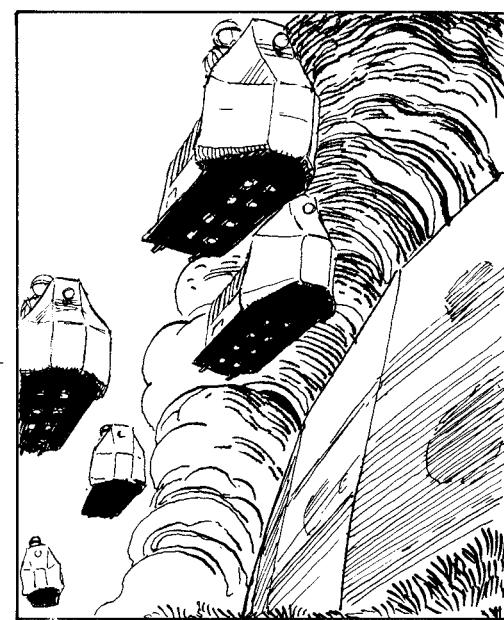
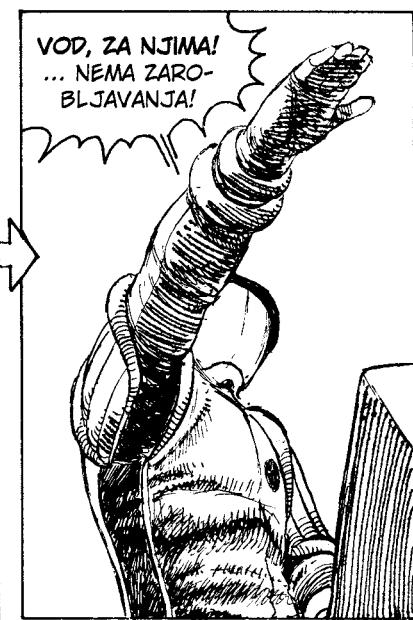
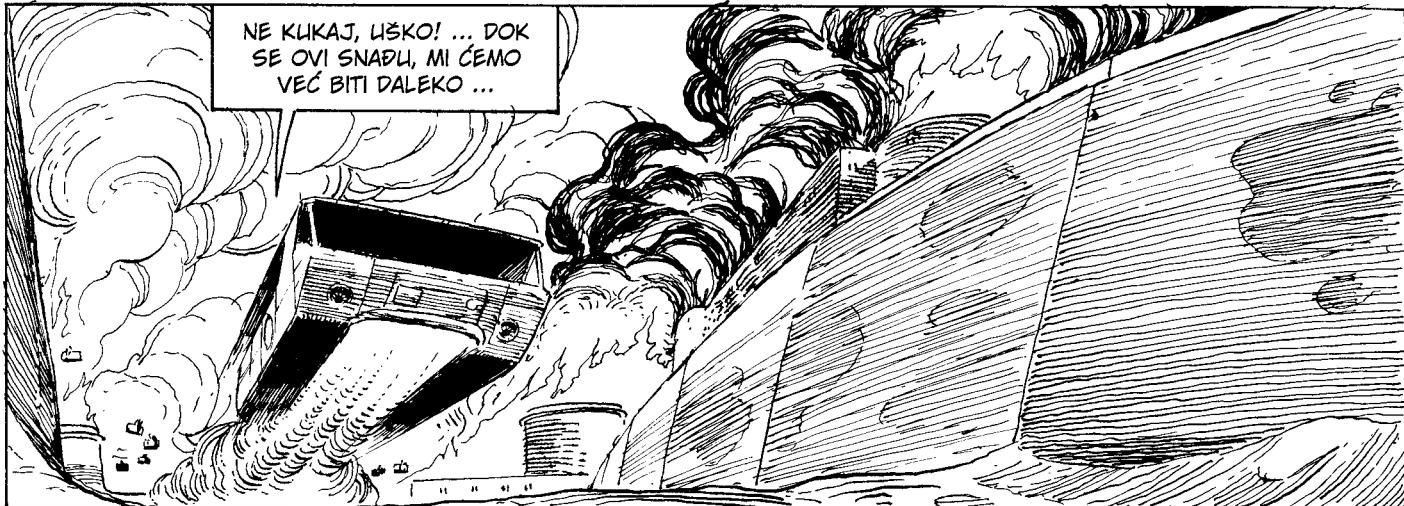


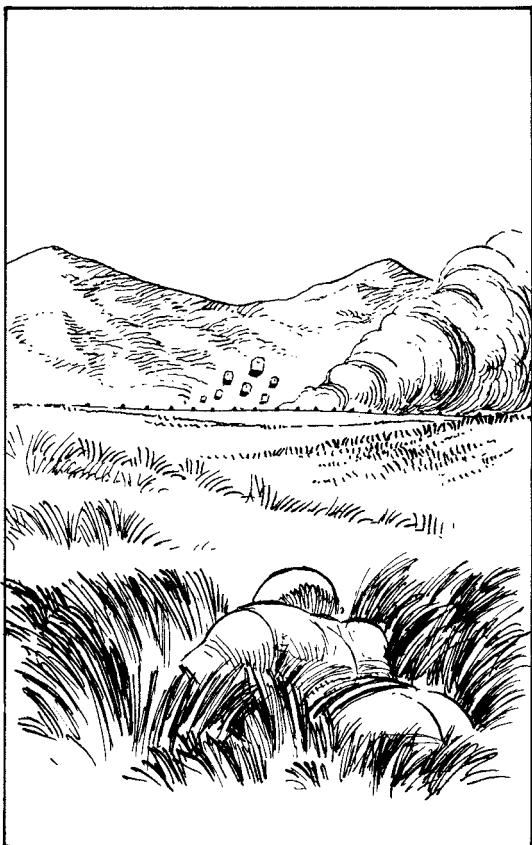
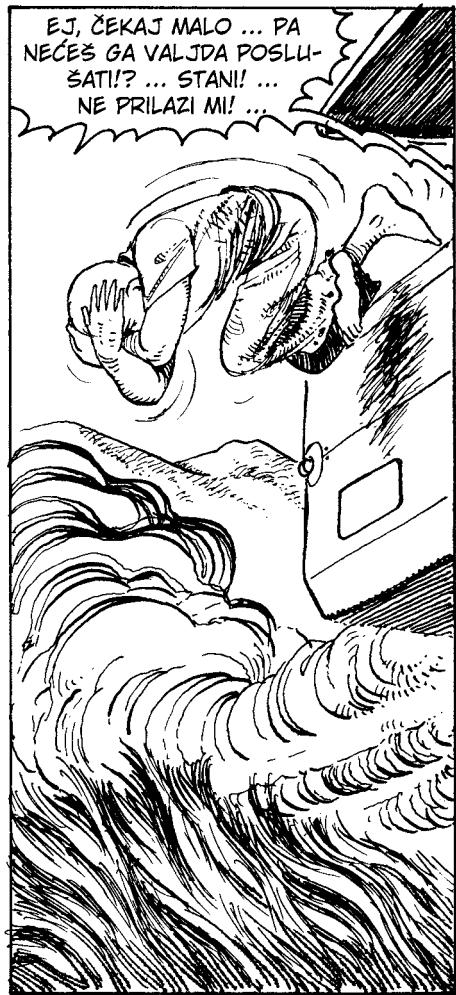
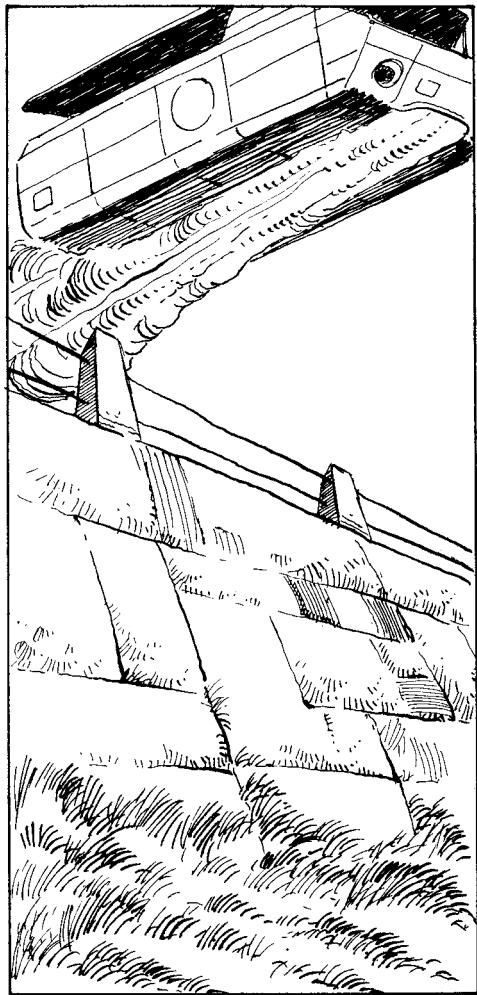
BJEGUNCI SU POZVANI
DA ZALISTAVE VOZILO ...

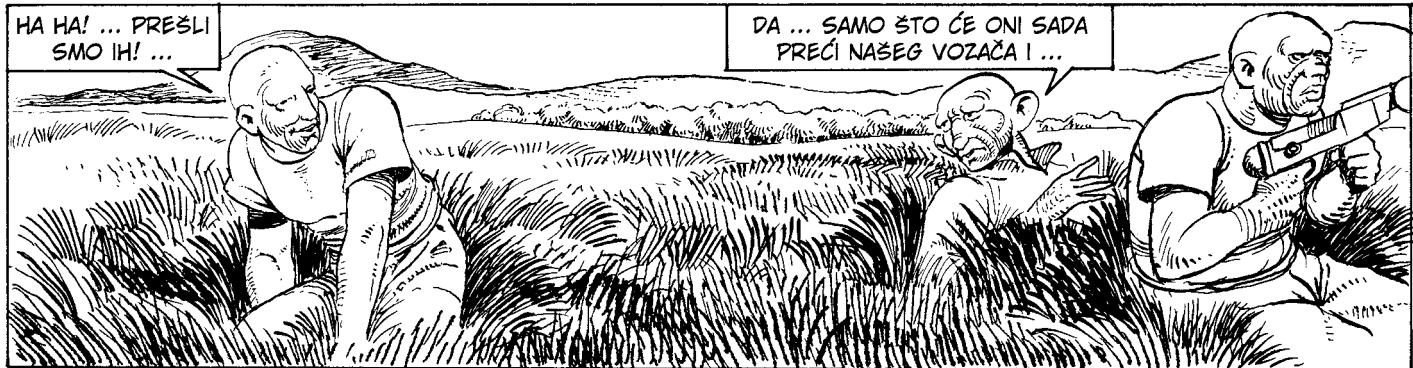
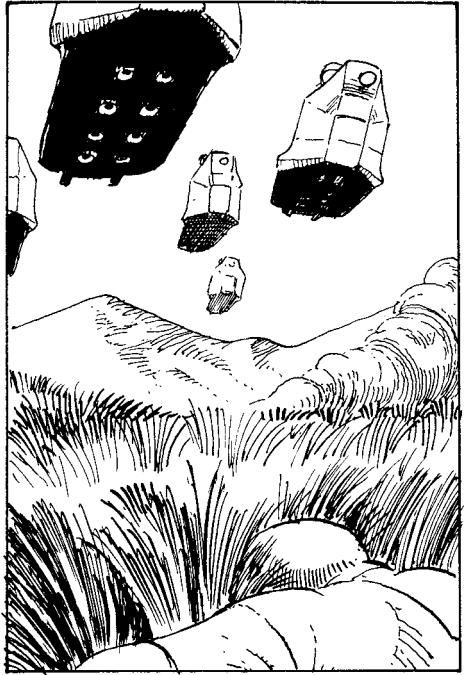
GUBITE SE!
NISMOS SE OSLOBODILI
ZATO DA PROMIJENIMO
LOGOR!

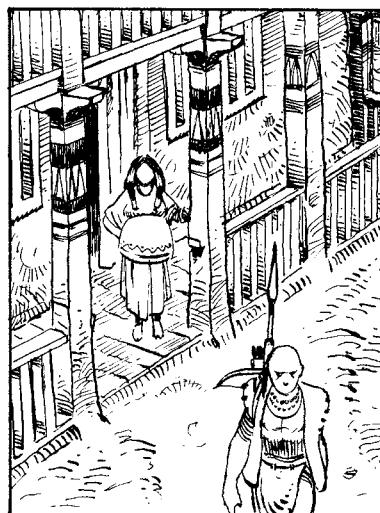
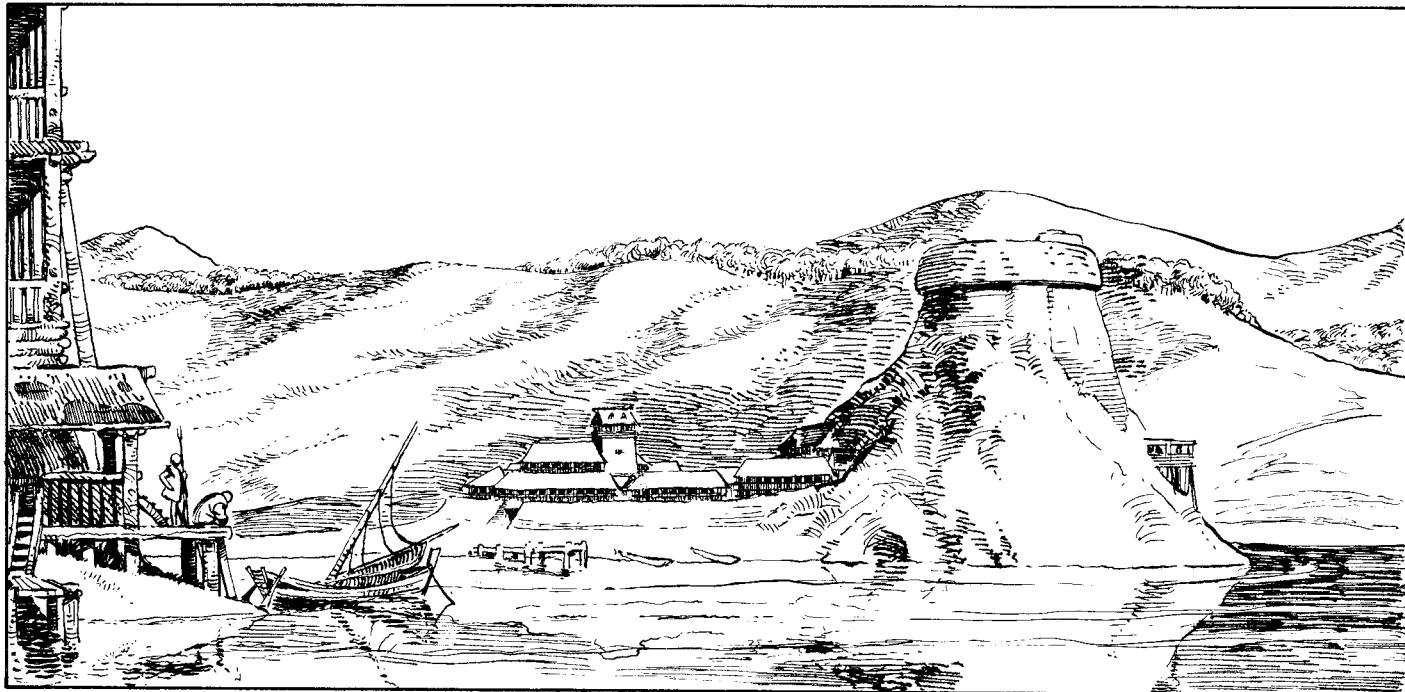
BUDALO!
... SAD SMO
GOTOVII!







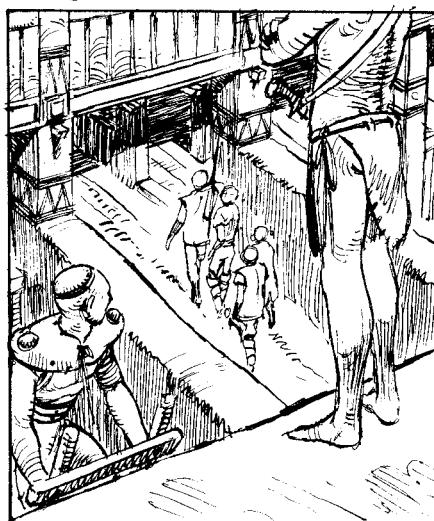
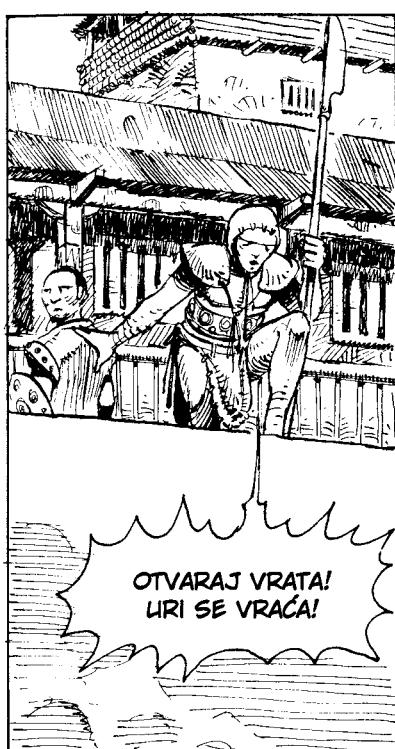
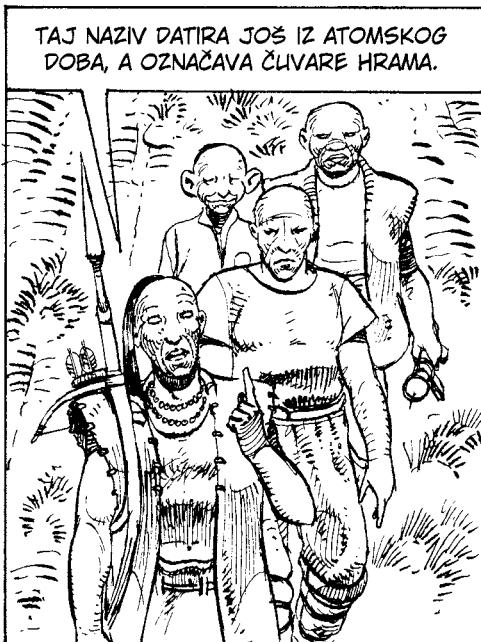




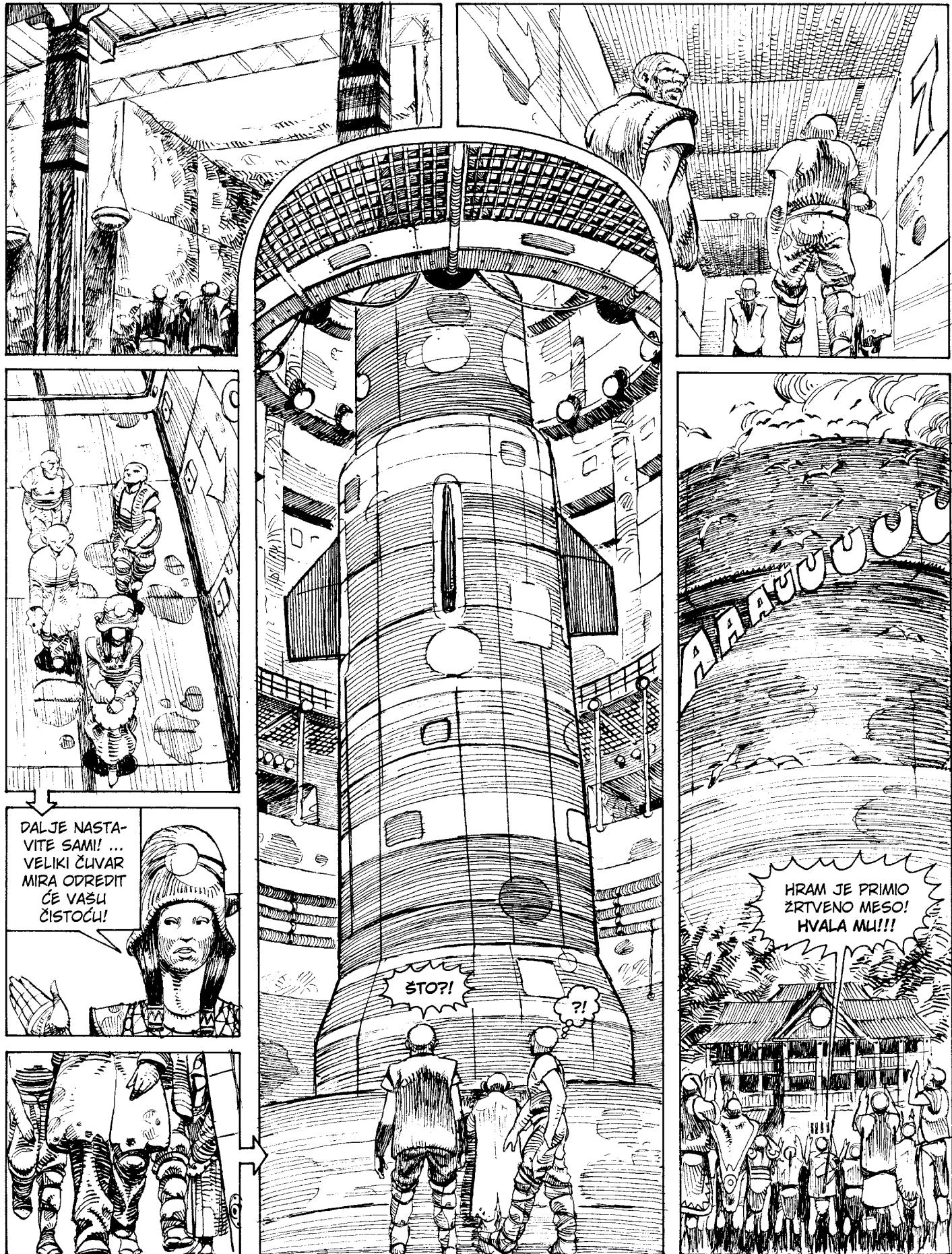


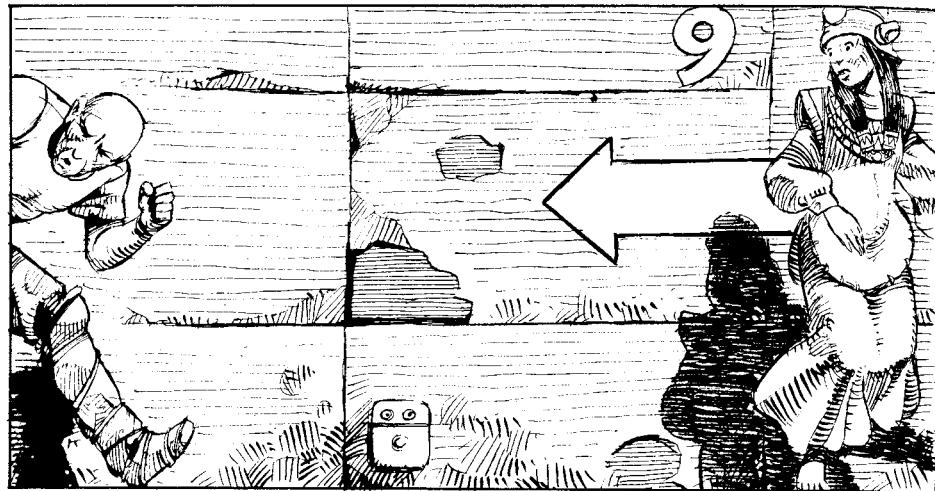
CIJENJENI KOLEGA, LIZA
SVU SVOJU MIROLJUBI-
VOST BIT ĆU PRISILJEN
PUCATI AKO NE PRESTA-
NETE S TIM INFANTILNIM
PONA-
ŠANJEM! ...

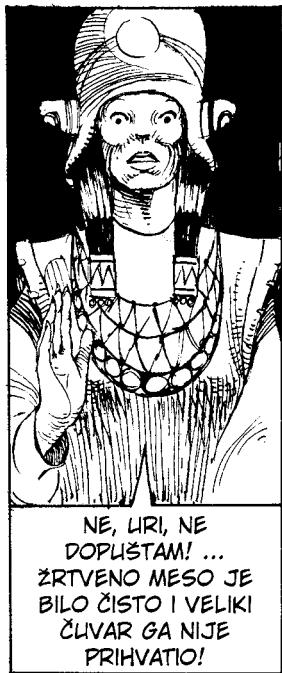
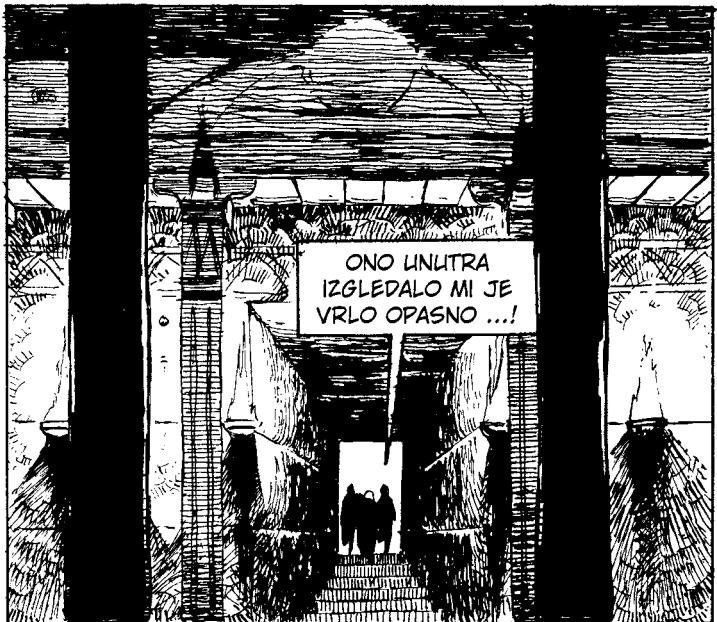


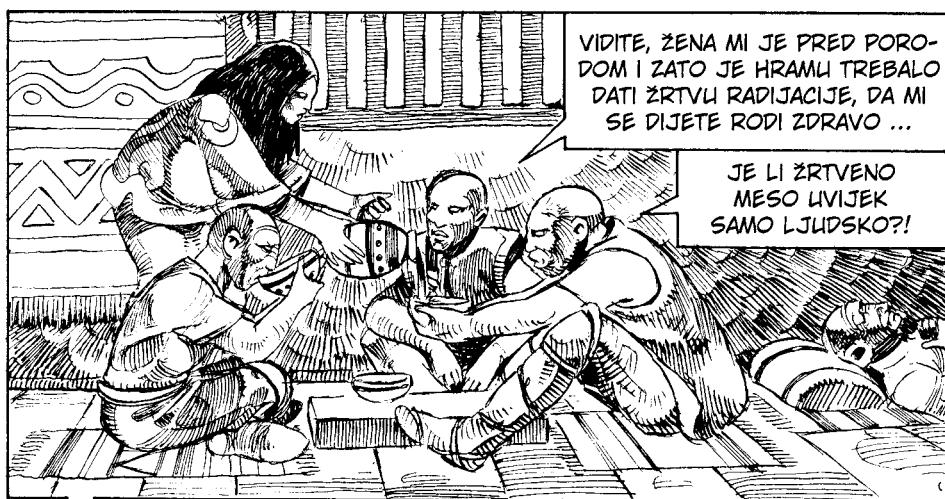












... A PITAM JA VAS, KOLIKO JE
TIH BJEGLINACA ŽRTVOVANO TOJ
SULUDOJ RELIGIJI POŠTOVANJA
ATOMSKIH PROJEKTILA?! ... HA?!
LJUDI KOJI SU BJEZALI OD BE-
ZUMNOG UBIJANJA, TRAŽEĆI MIR I
SLOBODU, GUŠENI SU U PODNOŽJU
SPOMENIKA NEUNIŠTIVOJ LJUDSKOJ
TEŽNJI ZA UNIŠTAVANJEM!



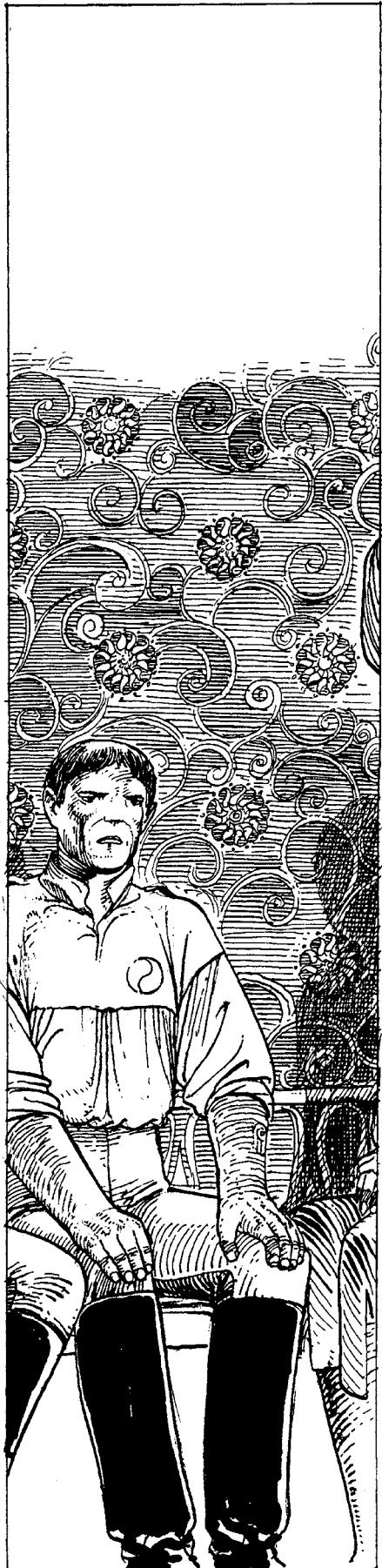
NE BUDI PESIMIST, LIŠKO ... JOŠ
NIJE SVE IZGUBLJENO! ISPRIČAT
ČU VAM JEDNU PRIČU ...

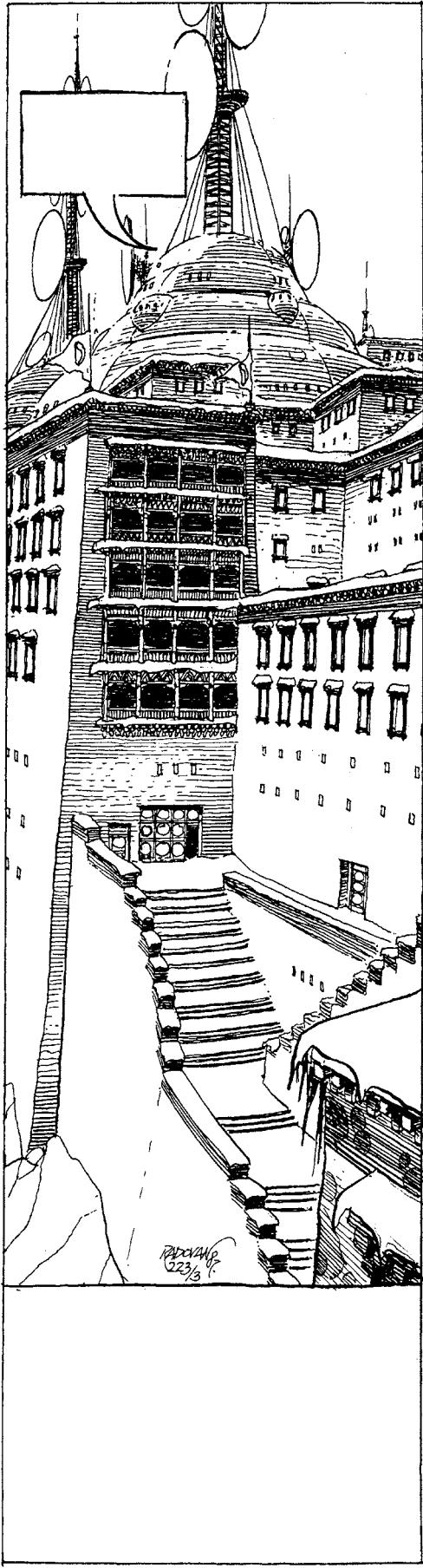


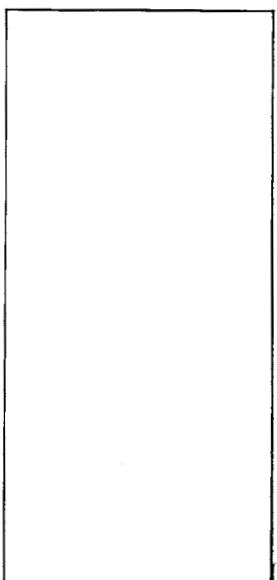
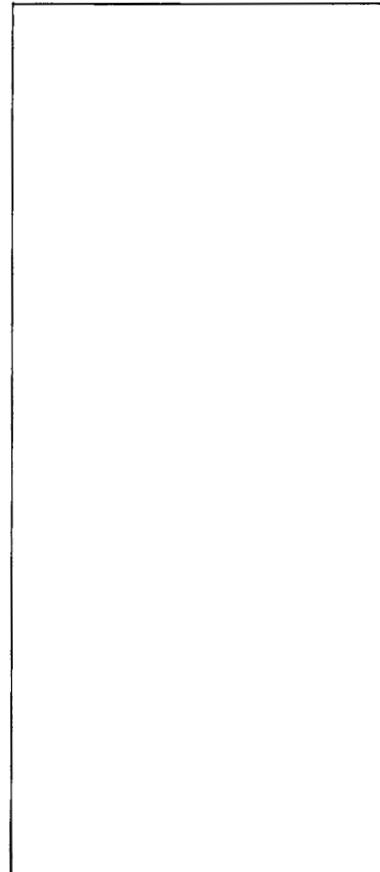
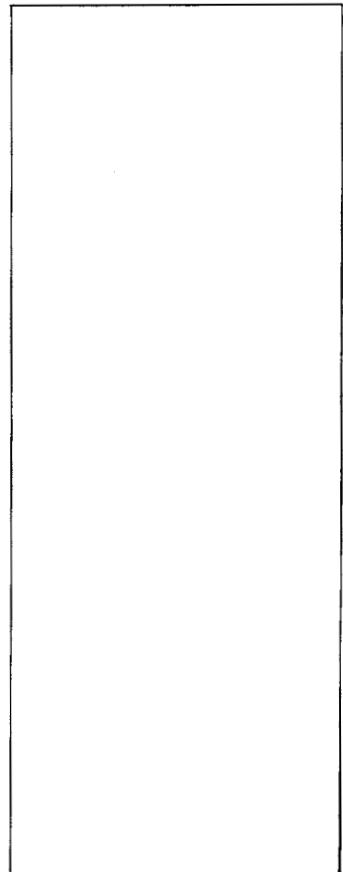
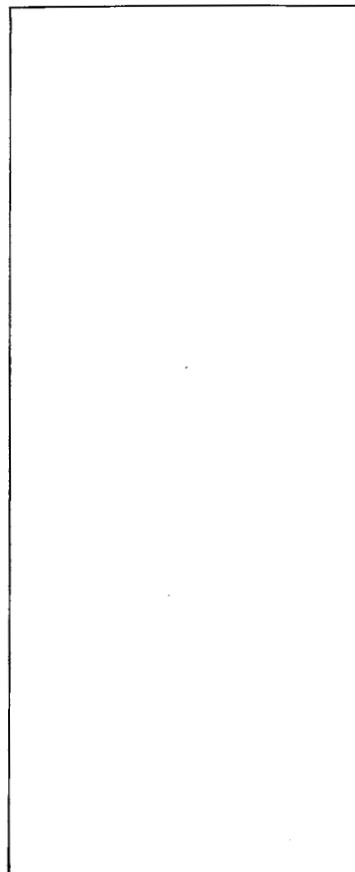
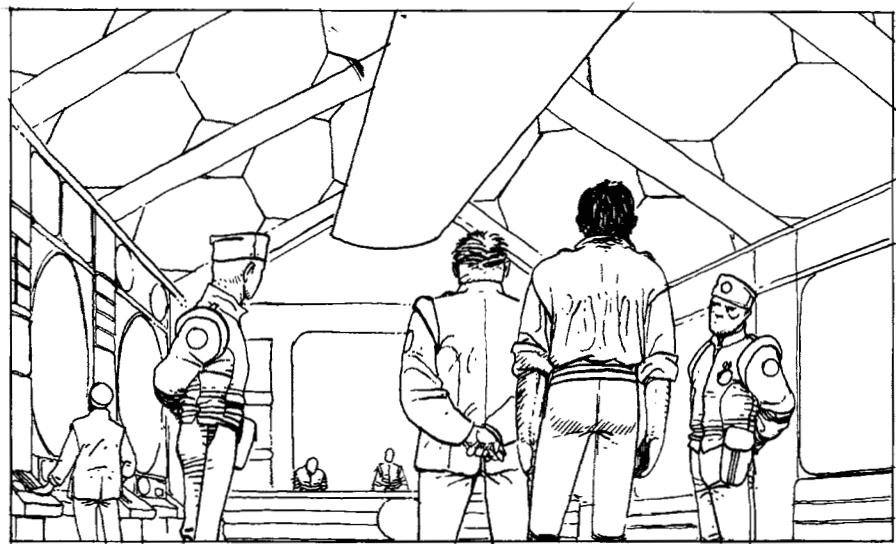
MACHU PICCHU

Dodatak prvi
Nedovršena epizoda Armagedon









MACHU PICCHU

Dodatak drugi
Jedan mogući Armagedon





Radovan nikad nije završio priču o Machu Picchuu. Uz pet albuma, objavljenih u "Stripoteci" i sad skupljenih u ovoj knjizi, započeo je rad na šestom, "Armagedonu", ali ga je prestanak izlaženja spomenute revije zaustavio i preoteli su ga drugi angažmani. Za života se Vodiču, Slomljenom Nosu, Ušku i svojoj SF-sagi nije više uspio vratiti.

Odnosno, možda i jest. U nekim razgovorima spominjao je svoje cikličko poimanje povijesti, a jednom je natuknuo kako će se likovi iz Machu Picchua zaledjeti kako bi se probudili - proširujući teme iz knjige "Propuh vremena" - u sedamnaestom stoljeću novog ciklusa povijesti, za vrijeme Tridesetogodišnjeg rata. Taj se novi ciklus trebao zvati "Evropljani", a "Hermann Gottesberg", posljednji autorski strip na kojem je Radovan radio, bio je generalna proba i uvod u tu priču. Pogleda li se bolje, velike su sličnosti između specijalca Ariela i samog Hermanna pa je vjerojatno bilo samo pitanje trenutka kad bi Vodič i drugi likovi počeli uskrsavati u svoj novi život.

Taj trenutak nismo, međutim, dočekali. No, vođen spomenutom natuknicom, predložio sam Vjeku da pokušam, Radovanu u spomen i čitateljima na uslugu, zaokružiti priču o Machu Picchuu. Nakon čitanja i iščitavanja svih objavljenih epizoda, kao i uvida u onih nekoliko sačuvanih stranica iz "Armagedona", shvatio sam u što sam se upleo, ali nisam htio odustati. Pospojio sam što sam mogao i kako sam najbolje znao, no svejednako osjećam kako te, čitatelju, moram upozoriti kako ovo što slijedi nije "Armagedon" kakvog bi napisao Radovan Domagoj Devlić. Ovo je samo jedan mogući Armagedon.

Znam da se Radovan ne bi ljutio. Machu Picchu je važnije tražiti nego naći. Je li tako, Majstore, Vodiču moj?

✉ Darko Macan

Jedan mogući Armagedon

Do ruševina Collegium Maiusa u Krakowu hodočasnici nikad ne idu prvoga dana svoga boravka u tome gradu. Prvoga dana pođu do svetišta Naše Gospe od Mira, gdje se u kapeli izgrađenoj od ljuštura atomskog projektila poklone i molitvom zahvale za završetak rata i gotovo pola stoljeća mira, a zatim nađu neko svratište gdje se okrijepe gustom juhom od riječne ribe, repe i krumpira. Drugoga dana ustanu kasno, osjećajući se posebno dobro zbog ispunjenog zavjeta, pa vršljaju gradom, puno manje zainteresirani za njegove znamenitosti, a sve više za svjetovne čari tržnica, igračnica i krčmi. Tu negdje, nakon kasne večere od krvavice i bijelog kupusa, u dimu ognjišta i lula a ponad trećeg krčaga uljastog piva netko im ispriča o starcu velikih ušiju koji, otkako pamte, zagrnut sjedi pred ruševinama Collegium Maiusa zagledan u neko mjesto koje nije od ovoga svijeta.

– Vrijedi ga vidjeti – kažu domaćini hodočasniku, dolijevajući mu tamno pivo ili miješajući šipil masnih igračih karata. Od iskrenosti u njihovu glasu hodočasnik se skoro otrijezeni. – Kad ste već prešli toliki put, vrijedi ga vidjeti.

Trećega dana, ako im se pamćenje nije izgubilo u njedrima glasne konobarice žitne kose, neki se hodočasnici sjete priče koju su sinoć čuli. Ustali su u svijetlosivu sjevernu zoru, spremaju se na put, suputnicima im se žuri, ljute se na sinoć izgubljeni novac ili prebrzo potrošen osjećaj svetosti, htjeli bi kući, cesta je duga. Ali jedan ili dvojica iz skupine, možda oni koji osjećaju kako hodočašće još nije završilo, samo bolje na ramenu namjeste platnenu torbu u kojoj se premeću ražena poğača, komad tvrdog sira i dvije glavice crvenog luka, pa kažu:

– Krenite vi, stići ćemo vas.

Dok svjež snijeg škripi pod nogama povorke, taj jedan hodočasnik – ili dvojica njih, obojica mlađi, u naponu snage, u potrazi za snom – brzim korakom pronalaze palaču. Ruševine ih se ne dojme: ruševine palače su kao i ruševne potleušice, tek gomila kamenja, pobjeda vremena nad čovjekovom željom za tragom u vječnosti. Dvojica mladića brzo ih obilaze, pitajući se je li vrijedilo doći, postoji li zaista starac o kojem su im pričali, a onda ga nađu, pod svodom netaknutih vrata, zamotanog u prnje i staro medvjede krvno puno buha.

Starac je sitan, reklo bi se dijete od pet-šest godina, ali vrlo ružno dijete. Lice mu je naborano poput suhe šljive, usta bezuba i zla, oči opake kao u zeca na samrti. No, prvo što mladići na njemu primijete su uši, dvije goleme, od starosti prozirne opne, tu i tamo posute smeđim pjegama, što drhte na rijetkom vjetru. Starac izgleda poput podlog vilenjaka iz bajki kojima se straše djeca i mladićima, koji ne tako davno i sami bijahu djeca, niz kralježnicu prođe ugodna jeza prepoznavanja.

Tek kad se priviknu na pojavu tog neobičnog bića, koje ih ne primjećuje, koje zuri pred sebe i ljudi se u ritmu, mladići shvaćaju kako bezuba usta šapću neke riječi. Hrabriji od dvojice, neoprezniji od dvojice, poželi doznati kakva mudrost ili ludost izlazi iz vilenjakovih usta i krene ga osloviti, ali tad zastane. Kako ga osloviti? "Starče?" "Djede?" "Gospodine?" "Druže?"

– Hej, ti! – dovikne iznenada drugi mladić, onaj koji je ostao oprezni korak dalje. "Hej, ti!", to imenovanje bez imenovanja, taj uzvik uskraćenog poštovanja kojim se skriva strah od nepoznatoga. – Što to mrmljaš?

Vilenjak mu ne odgovori, tek nastavi se ljudljati naprijed natrag, u brzom ritmu svoga šapta. Prvi mladić čučne pored starca – imao je donedavno djeda, koji je zadnju zimu proveo

mrmljajući skoro jednako nerazumljivo kao i ovaj starac – i pokuša mu s usana pročitati riječi.

– Što kaže? – upita drugi, nestrepljiviji.

– Nešto o nekakvom maču – namršti se prvi, trudeći se razaznati starčev govor. – Ili mački? Mač u priči? Mačka priča?

– Ja mislim da ti govori "marš u pičku!" – pljune drugi. – Lijepo, Lijepo ... Šalje svakog tko ga želi slušati u pizdu materinu. Krasno su nas zeznuli sinoć, u toj krčmi!

– Maču piču?

– A?

– Mislim da to govori – kaže prvi. – Ne znam što znači, ali mislim da točno to govori.

– Ma, vuče nas za nos, to je sve što radi! Ovim sjevernjacima služimo samo za sprdnju – naljuti se drugi. U glasu mu se osjeća razočaranje: ni ovdje nije našao svetost, ni ovdje nije našao cilj. Priđe u krvno umotanom starcu i lagano ga brcne nogom. – Zajebavaš nas, je li, šišmišu?

Na te riječi, starac se prestane ljuštati, prestane mrmljati. Pogled mu se polako vrati iz daljina u koje je gledao i on s naporom okrene glavu prema mladiću koji ga je dotakao. Iz sitnih očiju kuljala je mržnja onoga koji je u svakom udarcu proživiljavao sve udarce koje je za života primio, jer nijedan nikad nije oprostio. U prozirne uši navrla mu je gnjevna krv i one su sad plamtjeli grotesknom i strašnom vatrom nemoći koja bi, da može, satrla svijet.

– Machu Picchu! – kriknuo je starac, tako nenadano i silno da se prvi mladić, onaj koji mu je bio blizu, od prepasti prevadio u snijeg na stražnjicu. I drugi mladić je ustuknuo, možda nesvesno posegnuo za pojasa kako bi mu drška noža dala sigurnost pred nakaznim vilenjakom plamenih ušiju.

– Machu Picchu! – viknuo je starac još glasnije. Nije se pomicalo s mjesta. Nisu ni mladići. Bili su zaledeni, hipnotizirani, očarani zvukom riječi koje njima nisu značile ništa, dok su starcu značile sve. Nije bilo moguće da tako krvavo tijelo proizvede tako glasan zvuk, ali starac nije stao na tome. Povikao je još jednom, još snažnije:

Machu Picchu!

I ruševine oko njih odjeknule su poviještu, odjeknule su pričom.



– **C**ollegium Maius? – Slomljeni je Nos protrnuo poput osuđenika na smrt koji je umjesto na svratište izведен na trijem rodnoga doma. Tren zatim je shvatio kako o sebi i jest mislio kao o osuđeniku na smrt, kako je godinama živio i lutao sa zamišljenom oštricom nad šijom, te ga zato ništa nije moglo jače i žešće uzdrmati od mogućnosti pomilovanja. Stresao se nekontrolirano, ne znajući nuda li se da je sve to samo neka podmukla igra ili strepi li, pak, od takve mogućnosti. Još trenutak i shvatio je kako mu se tijelo ispod tanke crne odore zapravo trese od studeni.

– Uzmite ogrtič, Konstantine, uzmite svoju šubaru – učinilo mu se da čuje frfljavi glas pukovnika Gipeka Mure. Osrvnuo se

i pukovnik je doista bio tamo, pružajući mu komade toploga ruha kojeg su mu oduzeli još kod uhićenja. – Bilo bi loše da cvokoćete dok razgovaramo. Predugo bi potrajalo, a vremena, vremena eto baš nemamo.

Slomljeni se Nos pregrnuo ogrtičem i drhtavim je rukama natakanu šubaru na glavu. Poražena ga je studen ugrizla još jednom, iznutra, u utrobi kojoj će trebati najduže da se zagrije. Sav se stisnuo od tog ugriza i tako stisnut procijedio kroz zube: – Zašto ste me doveli ovamo, pukovniče Mura? Što želite od mene?

Samodopadno se smiješći, pukovnik je zavrtio glavom: – Nije pitanje što želim, Konstantine, već što vam nudim.

– Što nudite, dakle, pukovniče? – Slomljeni se Nos osvrtao. Kod prolaza kojim je stigao u dvorište Collegiuma Maiusa stajao je stražar koji ga je dopratio, oružja okrenutog prema podu, ali očiju budnih. Uz njega, u cijelom se dvorištu mogla vidjeti samo još jedna puška: pod jednim od lukova preko puta drugi ju je vojnik Crnih držao uperenu u Uškovu glavu. Slomljeni se Nos kiselo osmehnuo: – Smaknuće kolege Uška, je li to ponuda? Kanite li me njome zgroziti ili razgaliti?

Pukovnik Mura se opet nasmiješio. Bio je prilično ružan čovjek, toliko ružan da to ni odora nije mogla ublažiti, pa je smiješći se djelovao razoružavajuće bespomoćno. Slomljeni Nos je bio siguran kako pukovnik Mura zna kako izgleda kad se smiješi te kako je učinak njegovog smješkanja pomno prostudiran i nimalo slučajan. Stoga nije dao da ga smiješak zavara, kao što se nije opustio zbog malog broja stražara ni pukovnikovih blagih riječi. Ponovo je osjećao hladan cjelov zamišljene oštice na napetim tetivama svoje šije.

– Ne budite ciničniji nego što jeste, Konstantine – reče pukovnik Mura. – Znam da bi vas pogubljenje toga uhatog stvora kosnulo više nego što želite priznati. Konačno, nije li razlog što nakaze ne ugušimo već u kolijevci taj što nam dobro čini da znamo da svijetom hoda netkojadniji od nas?

– A tko je sad ciničan?

– Bio sam idealist nekoć, zname – uzdahne pukovnik Mura. – A to ide jedno s drugim, idealizam i cinizam, kao što trpki ocat nastane iz slatkoga vina.

– Ili loš pjesnik iz dokonog pukovnika.

– Izazivate, Konstantine, znači osokolili ste se. Znači vjerujete kako ova dva vojnika nisu ovdje zbog vas i vašega druga. A povjerenje je, zname, početak prijateljstva.

– Zašto ne i ljubavi?

– Ako vas sklonosti nose na tu stranu, razgovarat ćemo. Ali ne danas. Danas razgovorajmo o šalteru.

– Kakvom šalteru, pukovniče?

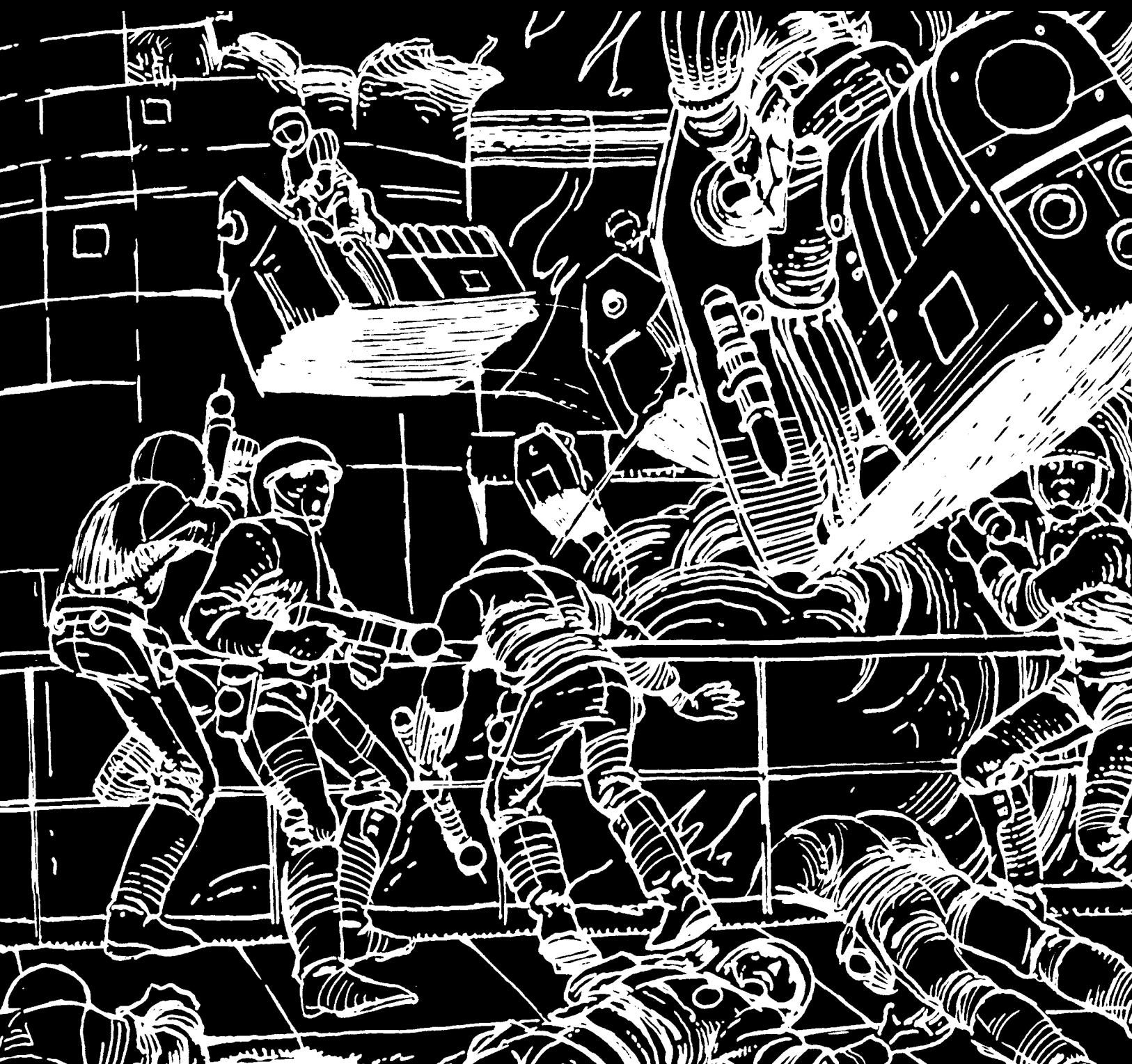
– Šaljivom šalteru, Konstantine. Dajte, ne pretvarajte se, hibernate! Zvali ga šelterom, skrovištem ili možda domom, zname jednako dobro kao i ja kako se ulaz u vašu, hibernatsku spavaonicu nalazi u jednoj od odaja tu oko nas.

– Ako zname što i ja znam, što ću vam ja?

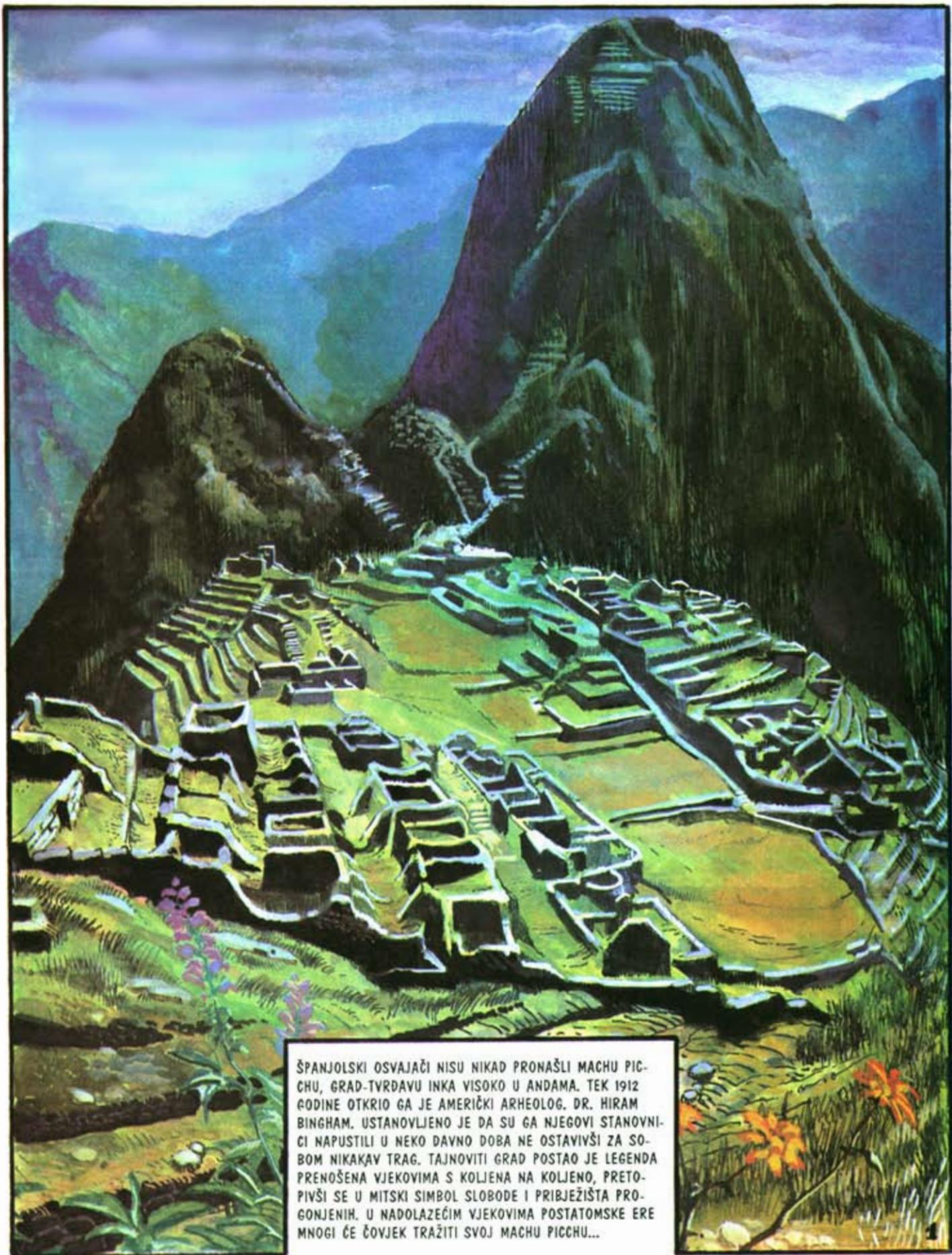
– Zato što zname, kao što i ja znam – sitnim se očicama pukovnik Mura unese Slomljenome Nosu u lice, – da u hibernatske komore nitko bez hibernata ne može ući.

MACHU PICCHU

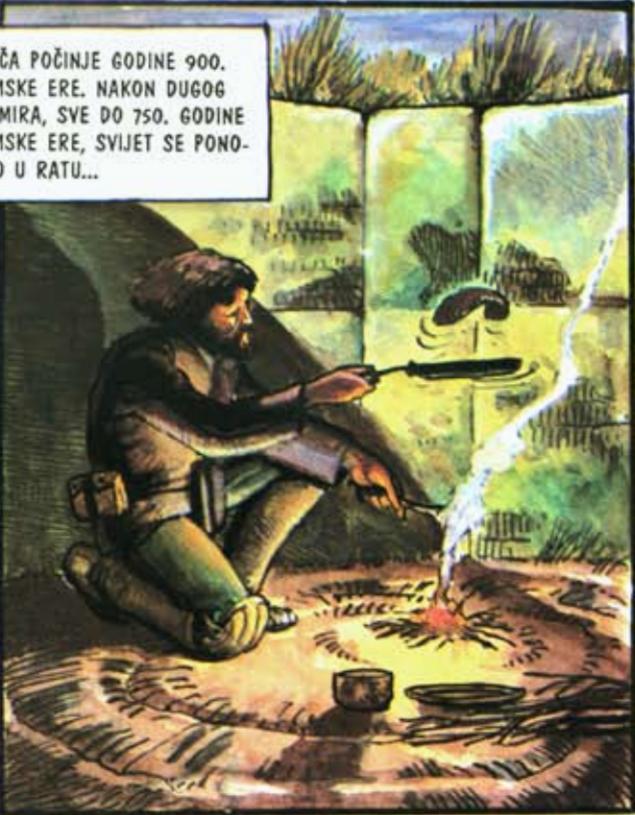
Dodatak treći



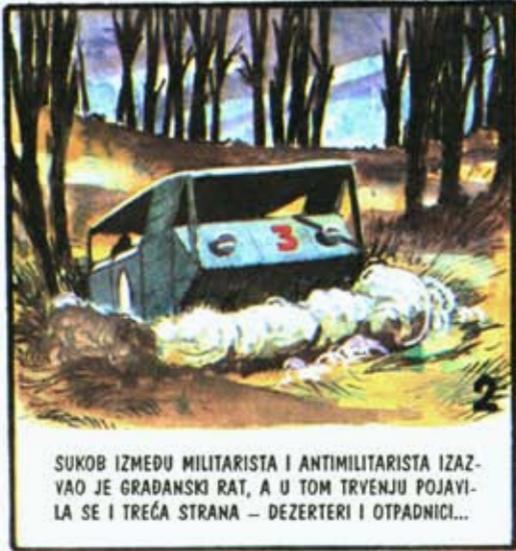
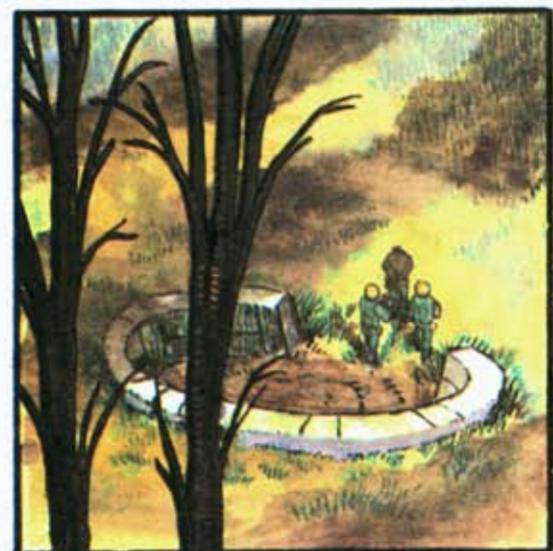




ŠPANJOLSKI OSVAJAČI NISU NIKAD PRONAŠLI MACHU PICCHU, GRAD-TVRAĐAVU INKA VISOKO U ANDAMA. TEK 1912. GODINE OTKRIO GA JE AMERIČKI ARHEOLOG, DR. HIRAM BINGHAM. USTANOVLJENO JE DA SU GA NJEGOVI STANOVNIĆI NAPUSTILI U NEKO DAVNO DOBA NE OSTAVIVŠI ZA SLOBOM NIKAKAV TRAG. TAJNOVITI GRAD POSTAO JE LEGENDA PRENOŠENA VJEKOVIMA S KOLJENA NA KOLJENO, PRETOPIVŠI SE U MITSKI SIMBOL SLOBODE I PРИБJEŽIŠTA PROGONJENIH. U NADOLAŽEĆIM VJEKOVIMA POSTATOMSKE ERE MNOGI ĆE ČOVJEK TRAŽITI SVOJ MACHU PICCHU...



NAŠA PRIČA POČINJE GODINE 900.
POSTATOMSKЕ ЕРЕ. NAKON DUGOG
PERIODA MIRA, SVE DO 750. GODINE
POSTATOMSKЕ ЕРЕ, SVIJET SE PONO-
VO NAŠAO U RATU...



SUKOB IZMEĐU MILITARISTA I ANTIMILITARISTA IZAZ-
VAO JE GRADANSKI RAT, A U TOM TRVENJU POJAVI-
LA SE I TREĆA STRANA – DEZERTERI I OTPADNICI...

